XXVIII. ÉVFOLYAM, 49. SZÁM · Ára: 1,80 Ft · 1972. DECEMBER 7.

Szár-Szabó József rajza

Szepesi: *Zárjuk el a mikrofont és a kamerát! A közönség buzdítani kezdett!*

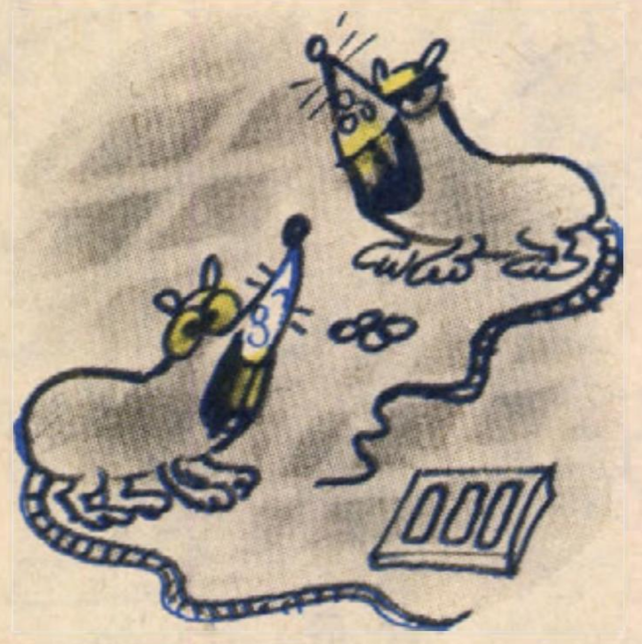

KEDVES LUDAS!

„GAZDAGOK" A PATKÁNYOKÉRT

Egy-két évvel ezelőtt sajtó, rádió, televízió lelkesen kürtölte világgá Budapest patkánytalanítási akcióját. Ezzel nemcsak felsorakoztunk az élvonalba más nagy világvárosok mellé, hanem az ártalmas és veszélyes állatoktól is megszabadultunk. Ezek az undok rágcsálók ugyanis nemcsak fertőző betegségeket terjesztenek, hanem ezertonna számra pusztítják évente az élelmet a fővárosban. Alig akadt ezért érző kebel és értelmes agy fővárosunkban, amely ne örvendett volna az undok patkányok pusztulásának. De a kampány végén a szegények örömujjongása alig ismert határt, mert kiderült, hogy a KÖJÁL a költségeket kizárólag csak a „gazdagok" nyakába varrta.

És a pecsétes papír elől a gazdagok sem térhettek ki. Bele kellett nyúljanak a bugyellárisba és ki-ki latifundiumának, földbirtokának megfelelően vastagon fizetett. De kutya se sajnálja őket! Miért kellett őseiknek 50—70 évvel ezelőtt kivonulniuk a zöldbe? A szegény városi polgárnak jó volt az a 3—5-szobás bérlakás a piszkos-bűzös utcákban. Bezzeg a gazdagok napfény, friss levegő, zöld utáni vágyukban a szegény telekspekulánsoktól mohón vásárolták a 2—300 négyszögöles birtokokat és addig harácsoltak, míg 1—2 szobás kéjlakaikat hörcsög módjára össze nem hozták. Reggelente aztán vakolókanállal, kalapáccsal és fúróval a tarisznyájukban bevillamosoztak dolgozni a piszkos, poros városba. Akadt e mohó gazdag földbirtok- és villatulajdonosok között jó néhány, aki nem átallotta a kalózkodást a

BESZKÁRT-nál sem. A gazdagság pedig apáról fiúra száll és éppen ezért kinek fájna, ha a főváros patkánytalanítási számláját most akár fiaik vagy unokáik is fizetik? Ők élvezik ugyanis még ma is a kéjlakok előnyeit. Nem kell futkározniuk a HKI-hoz, hogy tataroztassa lakásaikat, mert ők saját kezűleg elvégezhetik, s ezzel nemcsak pénzt takarítanak meg, hanem fizikai munka révén a korai érelmeszesedést is megelőzik. Tatarozási költségeik miatt kevésbé fenyegeti őket az elhízás veszélye, mint a bérházakban lakó szegény társaikat. De ezért ki irigyelné őket?

A KÖJÁL se, a 'közvélemény se bánja, ha a peremvárosok gazdag föld- és villatulajdonosai olyan patkányok irtásáért fizetnek, amelyek az ő spejzukból vagy kertjükből sohase vittek el semmit. Hiszen a patkányoknak is volt eszük és a városi szemetesvödrök, csarnokok és csatornák körül ütötték fel tanyájukat, mert rég rájöttek arra már, hogy a peremkerületekben lakó gazdagok aligha hagynak maradékot a patkányoknak. Miért bánnák tehát szegény HKI-lakók, hogy 10 forintos ládácskáért, 20 forintos csalétekért, ezek szállításáért vagy 1000 forintot guberáltatnak le a gazdagokkal. A füstös, szmogos, kipufogógázos főváros szegény HKI-lakói már előre nevetnek a markukba, ha arra gondolnak, hogy talán még légy-, szúnyog-, veréb- vagy galambirtási akció is lesz Budapesten. Hiszen akkor nemcsak a világszínvonalat érjük el, hanem még újabb csapást is mérünk a gazdagokra.

(dr. —i —m.)

ÚJ MAGYAR SZABADALOM!

Örömmel adjuk hírül a világnak: új magyar szabadalom született!

Ezt tanúsítja az új termék felirata is:

Gyorsfűző
ÁPISZ
Szab. bej. 9700

A szabadalom lényege a következő: az évtizedek óta gyártott ún. fűzős dossziék fűzőkapcsát átalakították. Ami azelőtt egy luggatott fémpántból és egy hajlítható, lágy fémcsíkocskából állt, most olyan alkatrésszel gazdagodott, amely egyszerre pánt is, nyelvecske is; ez utóbbi van hivatva összekapcsolni a befűzendő, lyukasztott iratokat.

Az elgondolás talán zseniális —, alighanem meg is jutalmazták kellő szabadalmi díjjal. A dosszié vevője azonban kevéssé lesz elragadtatva az ötlettől. A kis nyelvecske az 1. (első!) hajlításra letörik, és a dosszié nem ér többet egy lyukas garast sem. Pedig az ára — újításról lévén szó! — már a két forintot is meghaladta!

Kívánunk az Ápisznak további szellemes újításokat és szabadalmakat, a vevőknek pedig a korábbinál nem drágább, de használható dossziékat!

K. I.

ZAJOS A HADAK ÚTJA

A Szakasits Árpád út és a Hadak útja sarkán új építkezésbe fogott a 43. sz. Állami Építőipari Vállalat. Gépeiket nem hálózati árammal működtetik, hanem olajmotor meghajtású agregátor fejleszti az áramot. Ez pokoli zajt csap, nagyon sokszor egész éjszaka dolgozik, s ilyenkor képtelenség aludni a környéken.

Kétszáz méterrel arrébb, nemrég építettek fel három toronyházat. Ott hálózati árammal dolgoztak, itt miért nem lehet ugyanazt a módszert alkalmazni? Ha ennek elháríthatatlan akadálya van, akkor is kell valami áthidaló megoldást találni, mert az éjszakai csendhez, nyugodt pihenéshez nekünk is jogunk van!

A környék lakói

CSODÁK, MESÉK, TALÁNYOK

Az esztergomi csoda

N. J. lakásában február óta nincsen víz. Ez annál is furcsább, mivel N. J. Esztergomban, a Szentkirályi dűlőben lakik, a városi vízmű gépházának szolgálati lakásában. Mivel a helyi illetékesek nem intézkedtek, N. J. októberben a

Komárom megyei Vízmű Vállalat igazgatójához fordult segítségért.

Az igazgató rögvest kiadta az utasítást, hogy sürgősen orvosolják a panaszt. Ám N. J. lakásának csapjaiból csak nem akart csordogálni a víz. Panaszát ekkor megírta szerkesztőségünknek, mi pedig továbbítottuk levelét Tatára, a Vízmű Vállalat központjába. Az igazgató ebből tudta meg, hogy korábbi intézkedésének nem volt foganatja. Látta, hogy itt már csak a csoda segíthet, kimondta hát a bűvös varázsigéket. Nem azt mondta, hogy csiribi-csiribá, nem is azt, hogy hókusz-pókusz, az ő nagyhatású varázsigéinek sokkal prózaibb csengése volt. Azt mondta: csökkenteni fogja az illetékes üzemfőmérnökség vezetőjének a nyereségprémiumát, ha nem oldja meg azonnal a problémát. Ahány napot késik vele, annyiszor ezer forintot von meg tőle.

És a víz másnap már vígan csörgedezett minden csapból N. J. lakásában.

Mozi-mese Érdről

Augusztusban felavatták Érden az új mozit, megtartották az ünnepélyes nyitóelőadást. És másnap becsukták a mozit, és azóta is zárva van. Augusztusra ugyanis minden elkészült, csak a speciális vetítővászon nem. Kiderült, hogy az a cég, amelyik elvállalta a vászon elkészítését, sohasem csinált még ilyet, s nincsenek meg a gyártás technikai feltételei sem.

Az ünnepélyes megnyitón kölcsönkért vászonra vetítettek, s mivel azt vissza kellett adni az előadás után, kénytelenek voltak másnap a mozit becsukni. Ennek már három hónapja is elmúlt. Vászon azóta sincs...

Miskolci talány

E. A.-né, miskolci lakos, nemrégiben újból férjhez ment, s így neve megváltozott. Kötelességtudóan értesítette erről a Tiszántúli Gázszolgáltató Vállalatot is, s kérte, hogy a gázszámlát ezentúl a régi címre, de új nevére címezzék. A TIGÁZ tudomásul vette a tényt, és rögvest kiküldött egy számlát: fizessen E. A.-né névátírásért 47 forintot.

Egy ismerősöm nemrég költözött új lakásba Pesten. A villany- és a gázszámlát átíratta a régi tulajdonos nevéről a sajátjára. A Díjbeszedő Vállalat ezért 24 forintot számlázott.

Már az is fogas kérdés, hogy miért drágább vidéken a villany és a gáz, mint Pesten, de azt még csak magyarázhatjuk azzal, hogy több cső és vezeték kell hozzá. De — ha már egyáltalán pénzbe kerül! — miért kerül csaknem kétszer annyiba egy sima névátírás is?! Több tinta kell hozzá?

Torta-tortúra

Két kicsi zsúrtortát rendeltem a Hauer-cukrászdában, rá két macit csokoládéból. Az eladó kijelentette, hogy macit csak nagy zsúrtortára lehet tenni. Hogy miért, arra nem volt hajlandó magyarázatot adni. Elő kellett keresnem az üzletvezetőt, elmesélni a panaszomat, megvárni, míg ezt a fogas problémát az eladóval tisztázza, s akkor végre elfogadták a megrendelést. Ez alig 15 percnyi időt rabolt csak el tőlem.

Öt gyertyát is kértem a tortákra, de sajnálkozva közölték, hogy azt nem tudnak adni, az egész városban nincsen. Magam kezdtem el hát gyertyát keresgélni a boltokban, s kiderült, hogy lehet kapni, nem is olyan messze a Hauer-cukrászdától, a József körút elején levő háztartási boltban. Ezzel újabb félórám telt el feleslegesen.

Hiába fizettem ki rendeléskor a torta árát, kiváltáskor ismét sort kellett állnom a pénztárnál, ahol az egyik számlát át kellett cserélnem a másikra. Mivel magánszorgalomból valamivel több díszt tettek a tortára, mint amennyit ren-

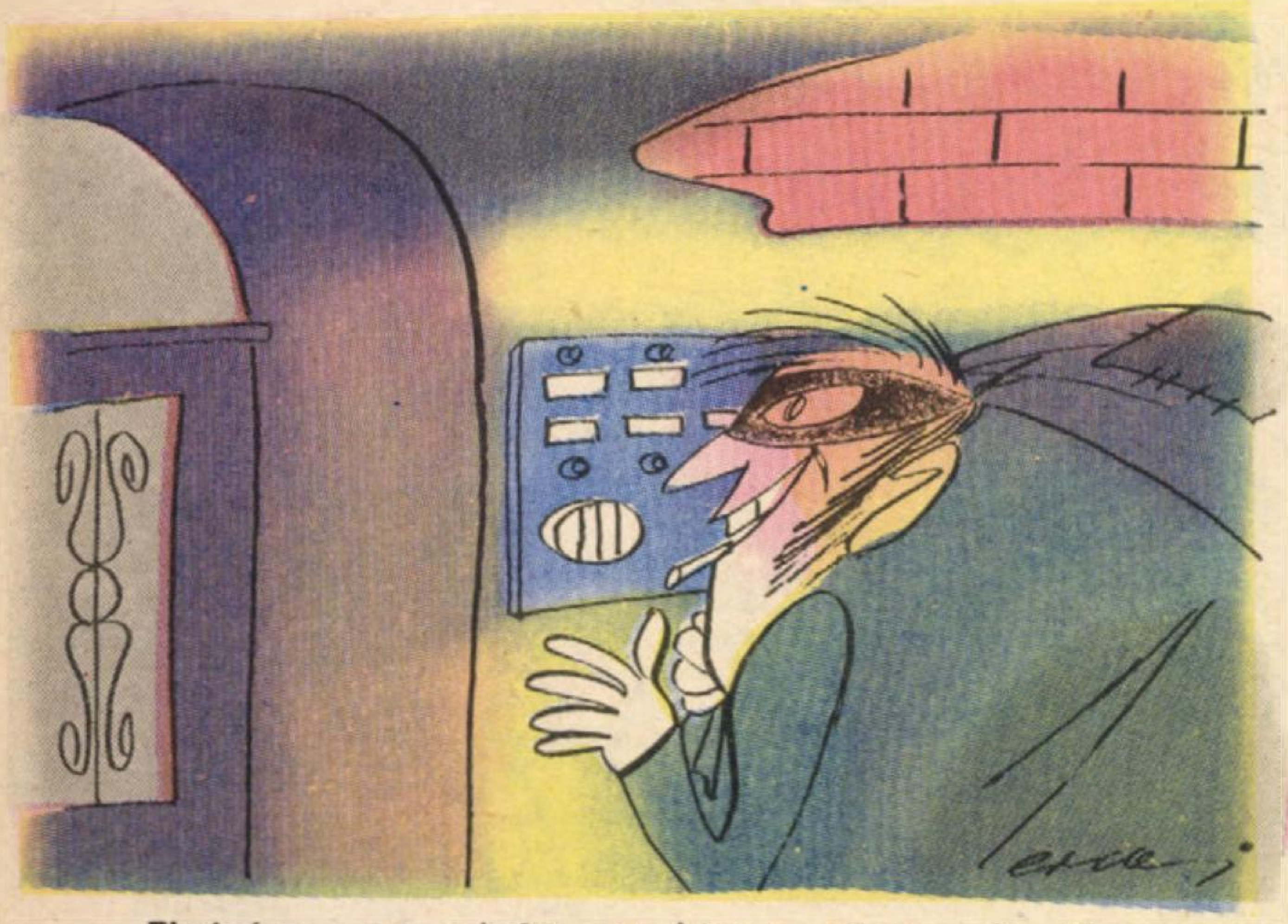

deltem, visszaküldtek a pénztárhoz, hogy fizessek be háromnyolcvanat. A fölösleges sorállásokkal ismét elment 15 percem.

Akármilyen szűkösen számolok is: legalább egy órányi időt elraboltak tőlem fölöslegesen, s ha ezt is fölszámolom, túl sokba került nekem ez a két aprócska torta!

(radványi)

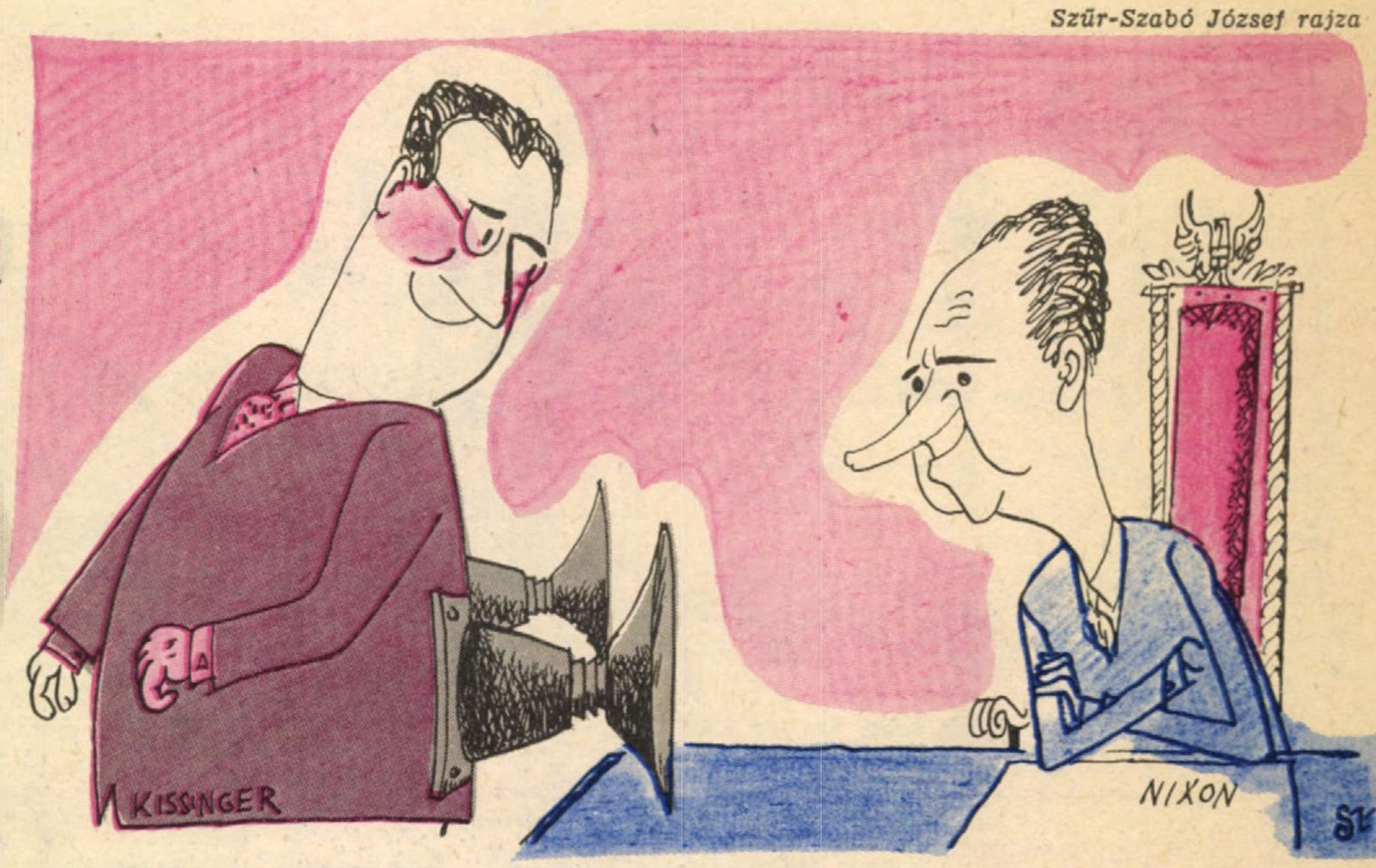
KAPUTELEFON

– Elnézést a zavarásért, azt hittem, nincsenek otthon.

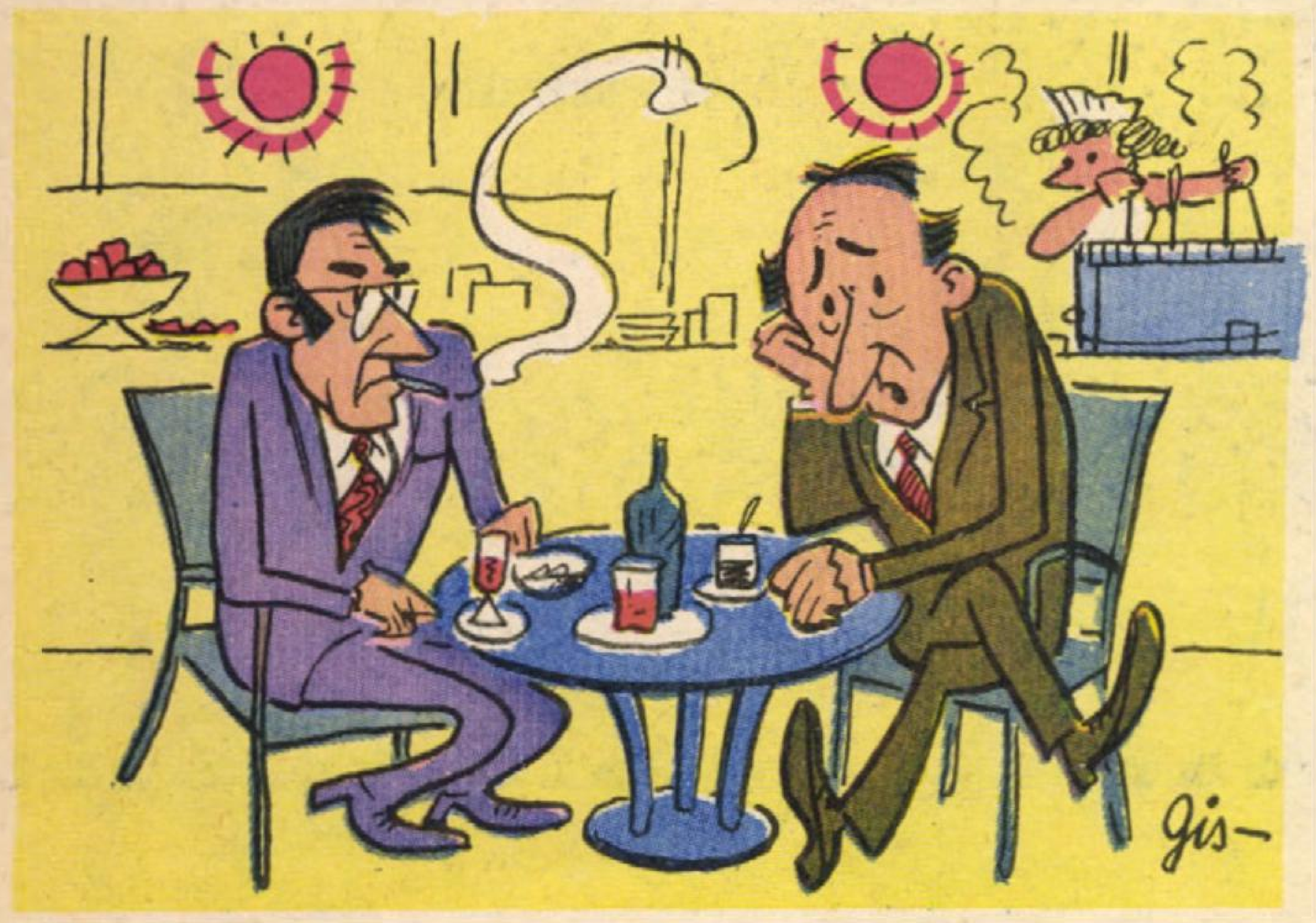
LÖKHÁRÍTÓK

Szűr-Szabó József rajza

– Felszereltettem, mert mindig újabb lökést kapok a megegyezéshez . . .

AGGLEGÉNYGOND

– Olyan sok már otthon a mosatlan edény, hogy kénytelen leszek megnősülni . . .

HÁZASSÁG

ÁTÜTŐ ERŐ

Illovszky: És még ti panaszkodtok a hátvédekre? . . .

IRÁNYÍTÓSZÁM

Azon kevesek közé tartozom, akik lelkesedéssel fogadják az irányítószámok bevezetését. Ez nagymértékben megkönnyíti az ember helyzetét, mert a számok pontosak, félreérthetetlenek. Ha eddig azt írtam egy borítékra, hogy Pittenbauer Oszkár, Budapest, Kossuth Lajos utca 678, akkor a posta a megszámlálhatatlan pesti Kossuth utcában kereste a címzettet és amilyen szerencsém csak nekem van, nemcsak az utcából, de Pittenbauerből is több volt. Ennek most már vége, mert az irányítószám kétségtelenné teszi a tényállást.

Azt hiszem, nem kellene itt megállni. A számok nyújtotta hatalmas lehetőséget tovább lehet fejleszteni. Az előbbi példánkból adódik, hogy a név helyett is egyszerűbb lenne a személyazonossági szám használata. Pittenbauer Oszkár ugyanis lehet száz is, de BC—VI 345 678 csak egy van az országban. Sőt: az egész világon. Ha azt mondom, hogy Kovács Lajos ostoba, akkor ezer Kovács Lajos kéri ki magának. De ha kijelentem, hogy KL 456 234 egy stupid fráter, akkor mindenki pontosan tudja, hogy kiről van szó.

Korunk átka, hogy az emberek sokat beszélnek, fecsegnek. A legtöbben egy negyedóráig mondják el azt, amire egy perc is elegendő lenne. Éppen azért látszana célszerűnek a leggyakrabban használt fogalmainkat is számokkal kifejezni. Kevesebb lenne a szöveg és pontosabban lehetne a dolgokat meghatározni.

Gondoljunk csak arra, hogy egy fiatal szerelmes például mennyit locsog, fecseg, körülír, példálózik, amíg az imádott drágának kifejezésére adja, hogy szereti. Mennyivel egyszerűbb lenne, ha erre is lenne egy irányítószám.

A fiú odaállna a lány elé és azt mondaná:

— GT—III 345 897! 23456 ! ! !

Mire a lány:

— AU—IV 987 654! 25698 ! ! !

Az egész dialóg fél percet sem vett igénybe, és mindent elmondtak egymásnak. Pontosan, félreérthetetlenül. Persze, az én irányítószám-füzetem még nem jelent meg, ezért a fenti beszélgetés még nem mindenki számára érthető. Megpróbálom tehát röviden elmondani a tartalmát. A fiú megszólította a lányt, személyazonossági számán, és közölte vele, hogy halálosan szereti és nem tud nélküle élni. Erre a lány válaszában elmondotta, hogy neki is rokonszenves a nevezett szám, de, sajnos, már másnak ígérte a 7658-át, ami nem egészen pontos fordításban a kezét és a tartozékokat jelenti.

Nyelvészek persze azt vethetik a tervem ellen, hogy a számbeszéd esetén elszegényedik nyelvünk. Erről szó sincs. A számok a legfinomabb hangulatok, rejtett gondolatok, hajszálnyi eltérések, pontos kifejezésére is alkalmasak. Mert — mint már tudjuk — a 23 456 azt jelenti, hogy halálosan szeretlek és nem tudok nélküled élni. De ha azt mondom, hogy 23 467, akkor világosan kijelentettem, hogy szeretlek ugyan, de nem ugrok a Dunába, ha te nem szeretsz. És ha 23 489, akkor a Duna helyett a Balatont mondtam, ez, azt hiszem, teljesen világos.

Milyen gyönyörű lenne, ha egy termelési tanácskozás beszámolója így hangzana:

— 54 647 8765! 3435? 9853 87 515!

Élénk taps, majd a hozzászólók többsége kifejti, hogy 896, bár 549!

Másnap aztán a sajtóban nagy vita indulna, hogy a beszámoló 671, vagy 578.

A módszernek hatalmas előnye az is, hogy a komputerek tökéletesen értik a számok nyelvét és egy ilyen beszámolót egy kisebb házi gép is öt másodperc alatt elkészít. Az igazgatónak el sem kell mennie az előadásra, mert a komputer lyukkártyán átnyújtja a dolgozókat képviselő elektronikus agyaknak.

Szinte beleérszegedtem a perspektívába. Képzeljék el, ha tervemet elfogadják, akkor ez a cikk így szól:

5464 8763 8 6575 99 401! 00 . . .

Bár ahogy én a szerkesztőket ismerem, a csattanót kihúzzák, és a 00 helyett 31-et írnak, ami szintén igaz, de nem olyan mulatságos.

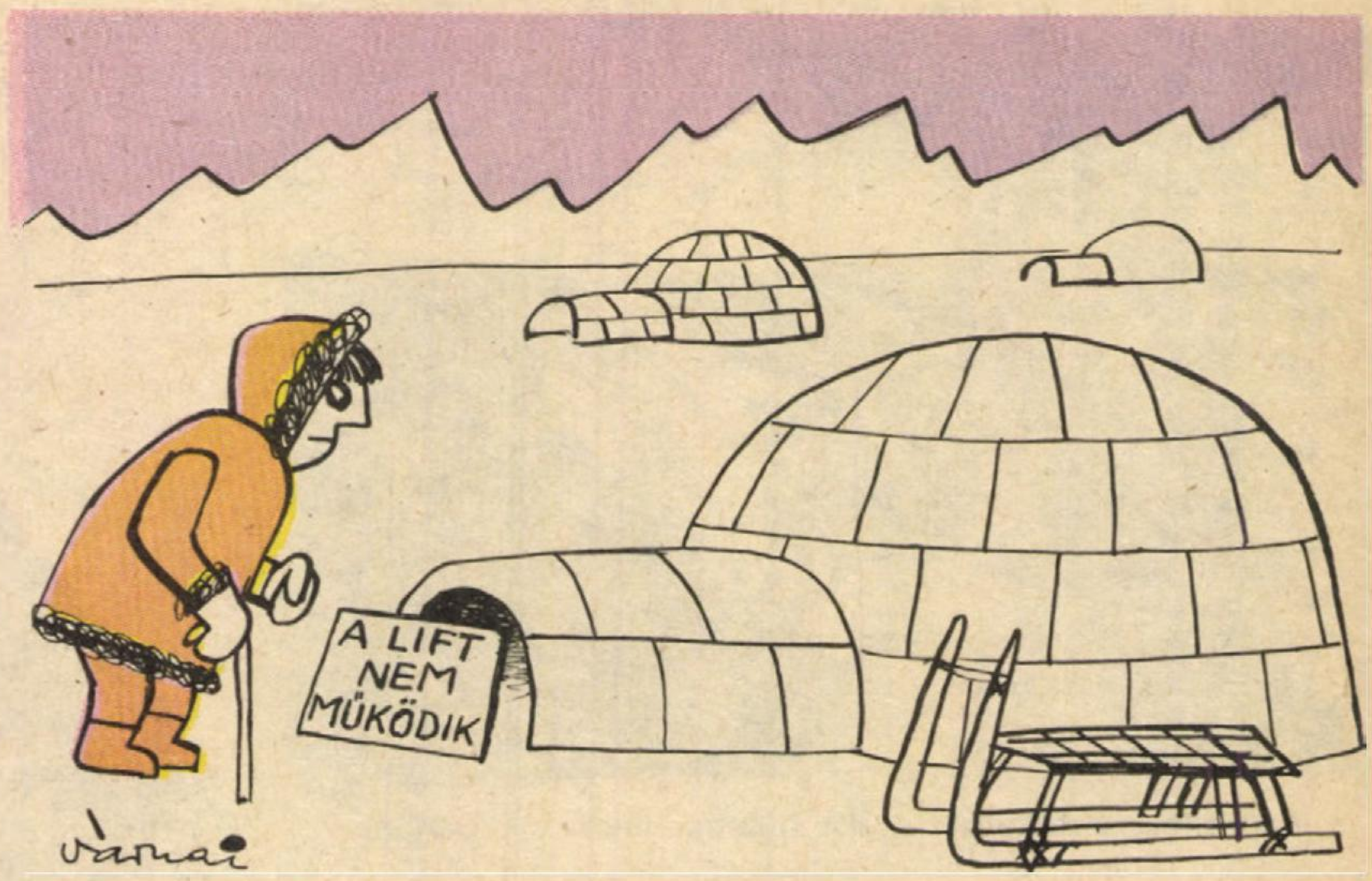
AU—IV 231 112
(Azelőtt: **Ősz Ferenc***)*

OSZTÁLYON FELÜLI HELY

– Es hány kenyér volt?

NAGY MÉREG

– Most mehetek vissza...

RENDELÉS

A Wesselényi utca egyik régi bérházának falán rajzszeggel odaerősített cédulát találtam, melyen kusza betűkkel ez állt:

TELEFONDOKTOR TANÁCSADÓ SZOLGÁLAT (ÉLŐSZÓBAN, NEM MAGNÓFELVÉTELRŐL) MINDEN NAP 12—5-ig

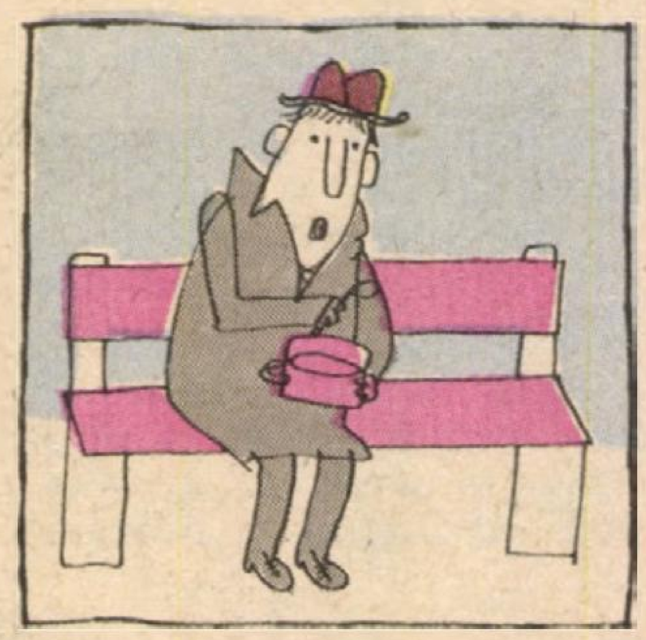
D. Á.

Almássy tér, hintától jobbra, a negyedik padon.

Régi óhajom, hogy személyesen is megismerjem a telefondoktort, hiszen tőle kapom a legbizalmasabb tanácsokat, de még azt sem tudom, hogy bajuszt visel-e vagy sem. Órámra pillantottam: négy óra múlt tíz perccel. Elhatároztam, hogy azonnal felkeresem. Bevallom őszintén, nem lepődtem meg, amikor az Almássy téren, a hintától jobbra, a negyedik padon, régi ismerősömet, Droznicsek Árpádot fedeztem fel.

— Személyesen a telefondoktorhoz van szerencsém? — érdeklődtem gúnyosan. Árpád egy kis kék lábosból marhapörköltet kanalazott, és nem válaszolt azonnal. Előbb lenyelte az utolsó falatot, aztán szelíden a szemembe nézett:

— Miért gúnyolódik? Hasznos missziót teljesítek. Köztudomású, hogy napjaink egyik legnépszerűbb orvosa a telefondoktor. De néha többet kell várni rá, mint egy zsúfolt SZTK rendelőben a körzeti orvosra. Az emberek — sokszor —

utcai telefonkészülékről hívják a doktor urat. Nem kell részleteznem, hogy hány téves kapcsolás, hány elveszett tantusz, mennyi mérgelődés jut osztályrészül a pácienseknek, míg végre fülükkel a doktor úr hangja elé kerülhetnek. S ami a legdöntőbb: a telefondoktor csak délután öttől rendel; ezért határoztam el, hogy én viszont 12—5-ig veszem át a szerepét — mondta büszkén Droznicsek Árpád.

— Ha jól tudom, önnek nincs orvosi diplomája, sőt, azt hiszem, tanulmányait már a hetedik általánosban abbahagyta. — Így tehát, amit csinál, közönséges kuruzslás.

Árpád sértődötten bámult rám:

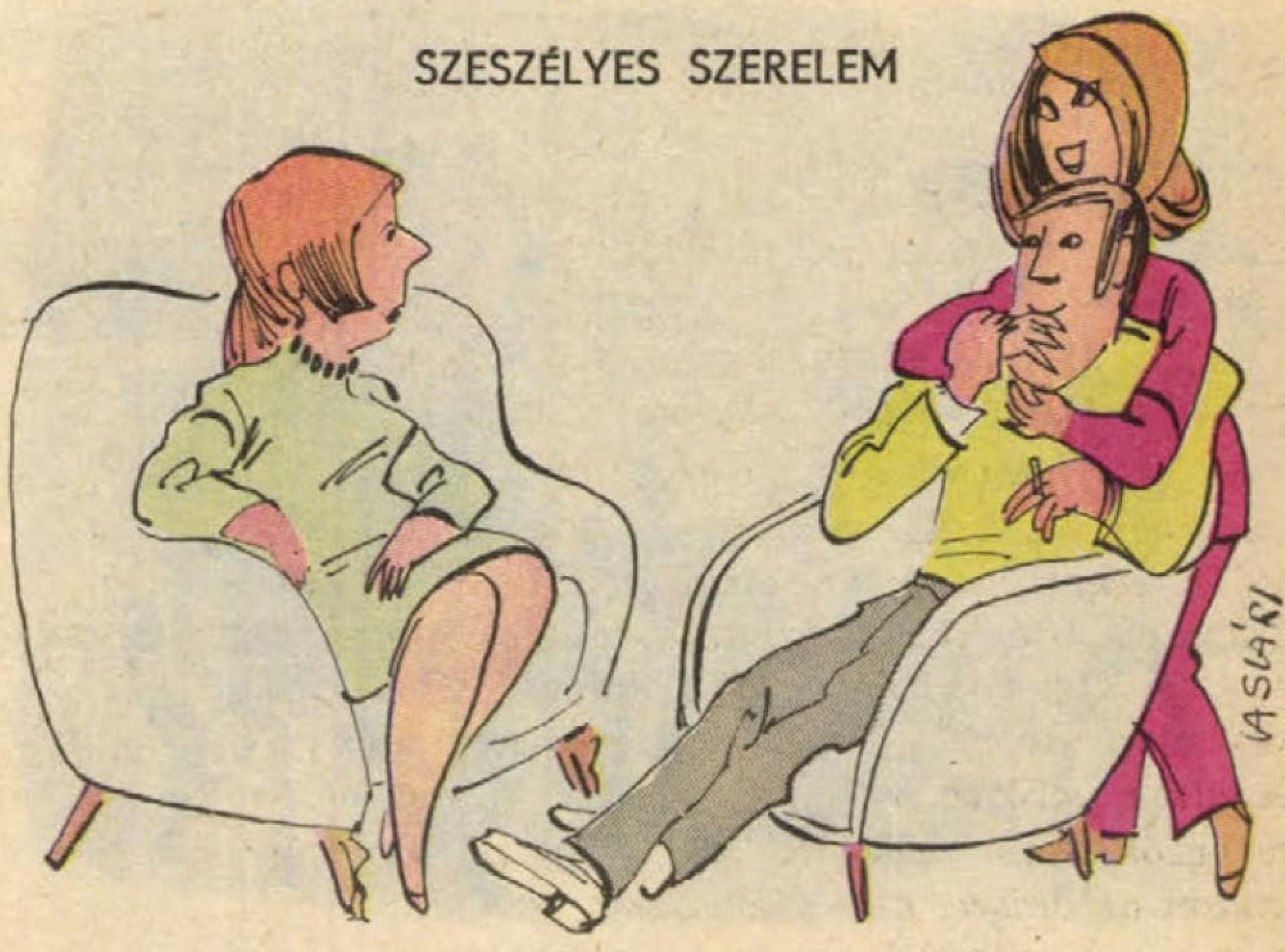
— Ezt nem vártam magától! Vegye tudomásul, hogy én a telefondoktor heti tanácsait szóról szóra megtanulom. Abból el nem veszek, ahhoz hozzá nem teszek. A nálam jelentkezőknek az eredeti szöveget mondom el, szépen, árnyaltan, hangsúlyozva. Mindenképpen jól járnak velem. Elmaradnak a telefonálással járó bosszúságok, és nálam 1 forint helyett — kedvezményesen — mindössze 60 fillér a tanácsadás.

— Maga az emberiség jótevője, Droznicsek! — hajoltam meg előtte mély tisztelettel. — A héten mit hallunk?

— A fogszuvasodásról fogok beszélni. Ide szíveskedjék bedobni a 60 fillért a belső zsebembe! De lehetőleg apróban!

Galambos Szilveszter

SZESZÉLYES SZERELEM

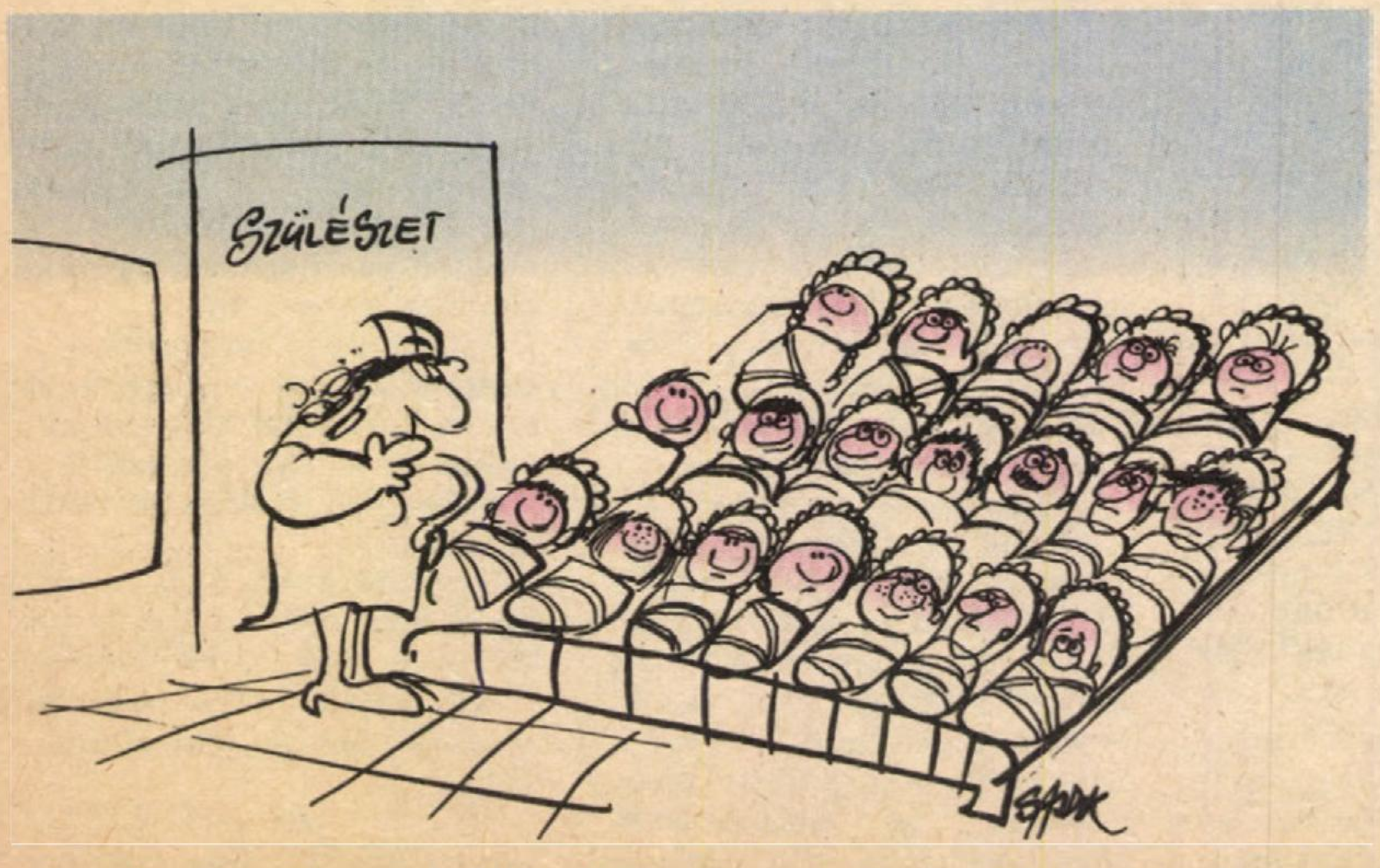
– Képzeld, az előbb majdnem elváltunk!...

AKTUÁLIS KIFOGÁS

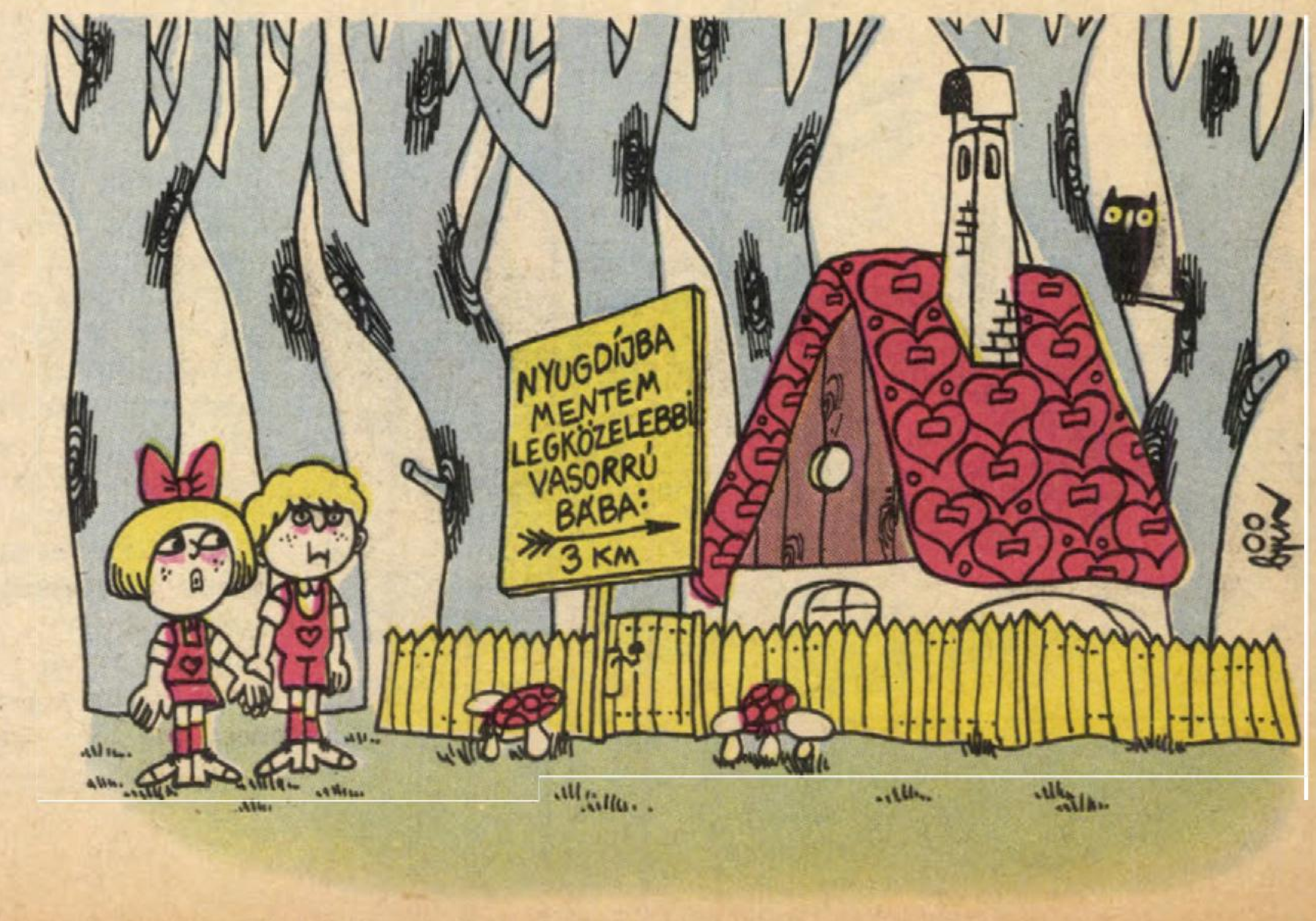
– A mamáéknak majd azt mondjuk, hogy te vagy a Mikulás!...

LELTÁRHIÁNY

– Itt valami csalás van! Húsz kismamához csak tizenkilenc gyerek van.

MÚLIK AZ IDŐ

Ketten beszélnek

— Mit tud felhozni mentségére?

— Nagyon ideges természetű ember vagyok, kérem.

— Kezelték már ideggyógyintézetben?

— Soha. Én csak annyira vagyok nagyon ideges, mint általában mindenki. Az emberek manapság idegesek.

— De azért mégsem szokták átharapni utastársuk nyakát. Ön pedig ezt tette.

— Restellem, hogy megtörtént. Nem voltam magamnál. A sértett kihozott a sodromból.

— Itt a vádiratban az áll, hogy az ismerkedést ön kezdeményezte.

— Ez így, kérem, nem egészen felel meg a valóságnak. Én csak megkérdeztem tőle, hogy miként jutok a Csősz Gáspár utcába.

— Erre ő udvariasan elmagyarázta. Nem így történt?

— De igen. Elmondta, hogy a hetessel menjek el az Ibolya térig, ott szálljak le és balra a harmadik utca a Csősz Gáspár utca.

— Ezek után mi történt?

— Semmi. Ültünk egymás mellett, én olvastam a sportújságot, ő meg hallgatott. De néhány perc múlva újra felémfordult és megszólalt.

— És elmagyarázta, hogy még hogyan juthat el a Csősz Gáspár utcába. Igaz?

— Igen. Hogy mehetek a metróval is, a Déli-vasútnál üljek fel a huszonhármasra és a hatodik megálló a Csősz Gáspár utca túlsó vége. Én nagyon szépen megköszöntem a szívességét és olvastam tovább a sportújságot. Körülbelül két perc múlva a sértett újra hozzám fordult és elmagyarázta, hogy a tizenkilencessel is eljuthatok utam céljához, de akkor át kell szállanom az ötösre, ami a Burundi köznél áll meg s onnan a második sarok a Csősz Gáspár utca.

— A sértett azt állítja, hogy ön ekkor már eszelősen nézett rá és furcsán vigyorgott.

— Ez nincs kizárva, tisztelt tanácselnök úr. Valóban idegesnek éreztem magamat, de fegyelmezetten megköszöntem a szívességét és olvastam tovább a sportújságot. Csakhogy alig mentünk a villamossal kétszáz métert, a sértett ismét megszólalt. Hogy ha nem sajnálok egy ötperces sétát — mondta —, akkor az Élesztő utcai lakótelep felől gyalog is eljuthatok a Csősz Gáspár utcába, de ez esetben a nyolcassal kell utaznom a Haránt útig, s onnan gyalog visszafelé a negyedik utca jobbra a Csősz Gáspár utca.

— Ekkor maga felordított és belekarapott a sértett torkába.

— Ekkor még mindig nem, tisztelt tanácselnök úr. Bár be kell vallanom, hogy egyre nyugtalanabb lettem. Úgy éreztem, hogy hangyák milliói mászkálnak a csupasz hasamon és szédülni kezdtem és a légcsövem görcsösen összeszorult. Ennek ellenére is minden erőmet összeszedve ismét megköszöntem a szíves felvilágosítást, noha — mint már említettem — ekkor már túltengett a gyomorsavam és víz volt a térdemben. Az újságomba mélyedtem, de már alig-alig láttam a betűket.

— És mikor harapott?

— Oh kérem, annak még hosszú sora van. A sértett még négyszer magyarázta el, hogy ...

— Várjon, kérem! Ne részletezze.

— Hadd mondjam el, tanácselnök úr. Hozzátartozik a tényálláshoz.

— Ne mondja el. Fölösleges.

— De el kéne mondanom.

— Ne! Ne!

— Azt mondta, hogy ha a hetvennyolcas busszal ...

— Hallgasson! Elég!

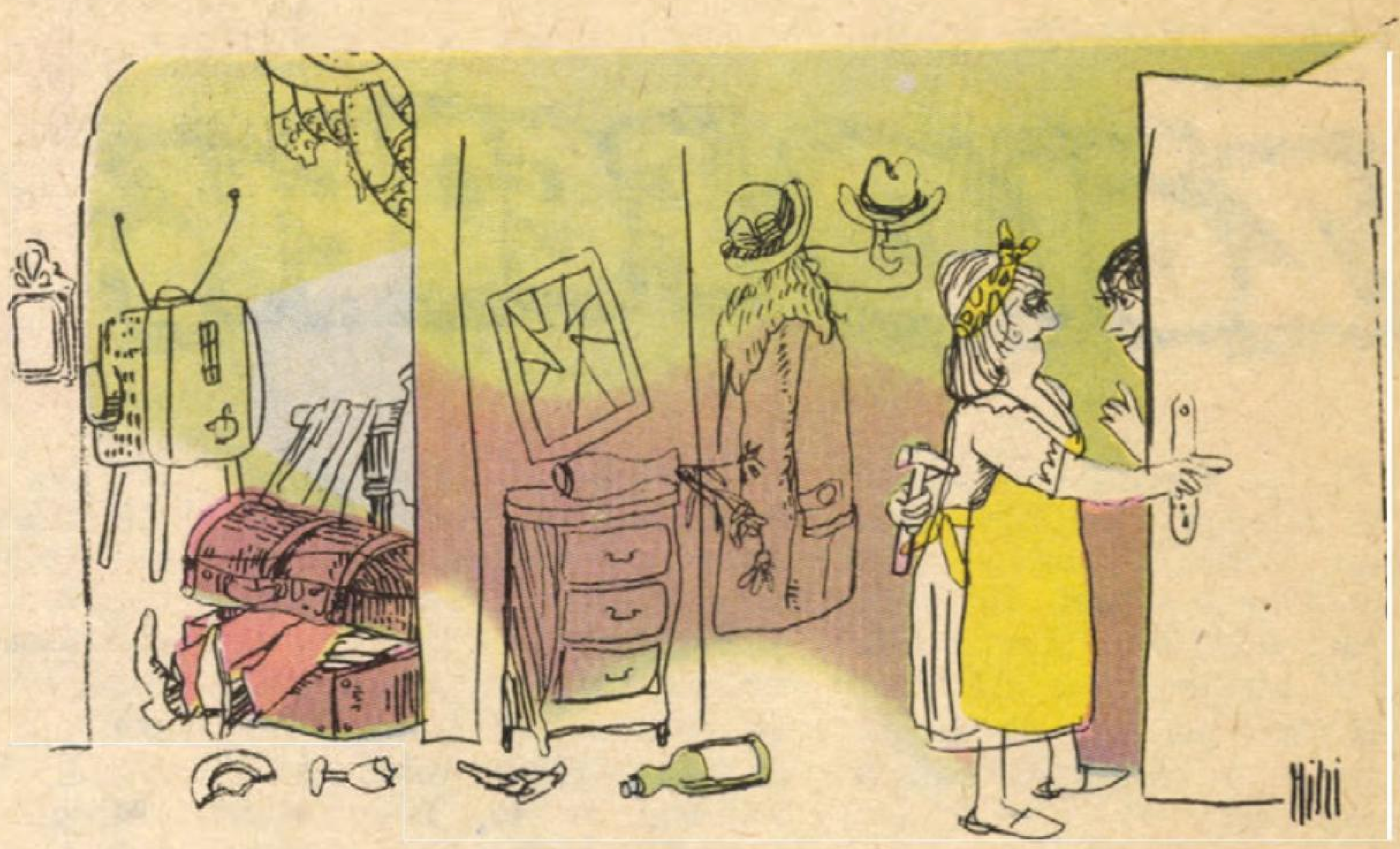
— Szóval, ha a hetvennyolcas busszal elmegyek a Somfelder utcáig ...

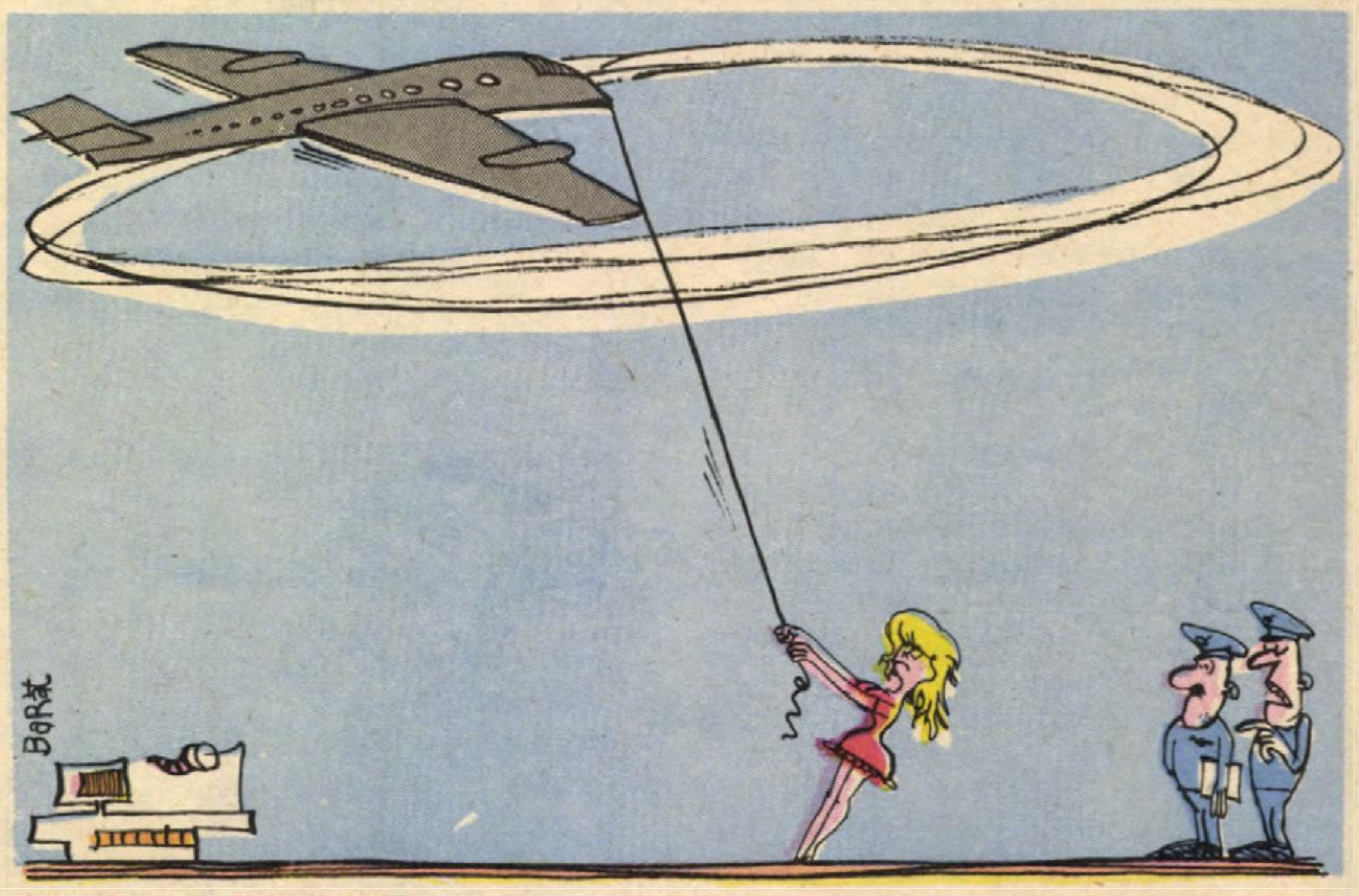
— Elég! Nem bírom tovább! A tárgyalást félórás szünet után folytatjuk.

(t.)

KEDVES SZOMSZÉD

– Bejöhetek egy kicsit nézni a Kék fényt?

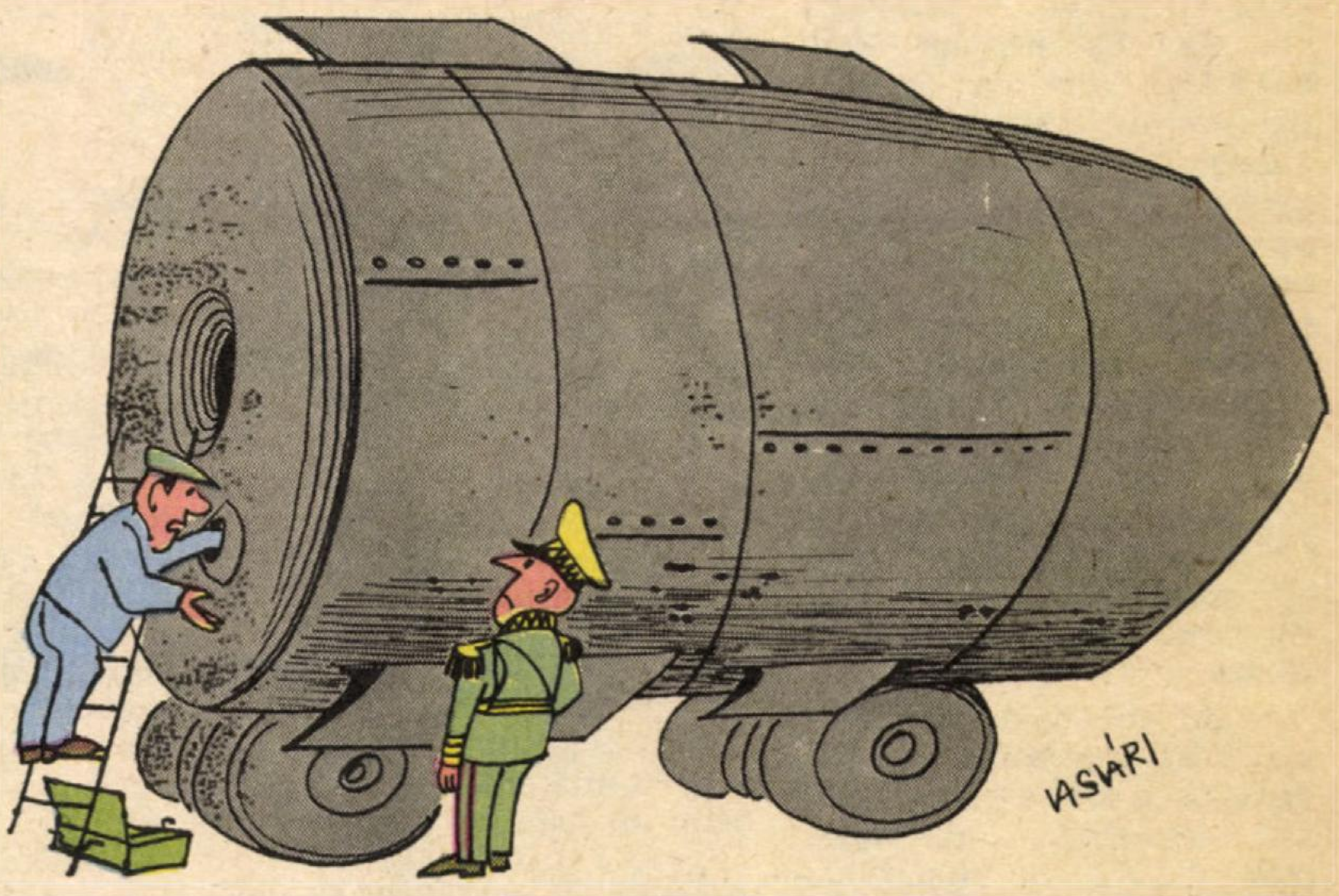

FÉLTÉKENY ASSZONYKA

– Nem hajlandó a férjét hosszabb útra elengedni.

A KISIPAROS

– Ki kell cserélni a düznit...

tribün

A melbournei Sporting Globe című lap nemrég ünnepelte leghűségesebb kuncsaftját, Pamela Jackson háziasszonyt, aki már ötven esztendeje fizet elő a Globe-ra. A riporter megkérdezte:

— Mit szeret legjobban a lapban?

A válasz meglepő volt.

— Az alakját. Éppen akkora, mint a kutyám kosara és a cipőtisztító-skatulya. Bélésnek egészen príma.

Az angol futballnak és az angol színháznak van egy közös vonása. Professzionisták játsszák és amatőrök vezetik.

Ezt Robert Morley mondta. Ő csak tudja. Színész.

Max Zimmermann ősszel töltötte be hetvenedik évét és ma is rendszeresen vezet bajnoki mérkőzéseket.

— A legjobban annak örülök — mondta —, hogy egyre javul a játékosok fegyelme. Hónapok óta egyikük szájából sem hallottam sértő megjegyzést.

Az orvosok szerint Zimmermann papa hallása egy kicsit gyengült már az utóbbi időben.

Az FC Santander játékosai és vezetői megfogadták, hogy nem borotválkoznak addig, amíg a csapat fel nem kerül a bajnokság első osztályába. Most a második osztály táblázatának első harma-

dában tanyáznak, de a vetélkedés erős. Van egy lázálmunk: tíz év múlva is ott ülnek a második osztályban s a pályán mindig hasraesnek, mert bokájukra tekeredik a szakálluk.

(p. p.)

KÜRTI ANDRÁS:

ZÖLD FEJEK

MÁSODIK FEJEZET

A próba

— Ide figyeljen, kislány! — mondja vészjósló hangon Bolla Dénes. — Én imádom a viccet. De csak munkaidő után! De csak a gyár területén kívül! Mert előttem ez a két dolog szent! A munkaidő és a gyár területe!

Angéla felsóhajt, óvatosan kiveszi a hadonászó igazgató kezéből a szemüveget, indulna kifelé. De a Minyova egyszemélyi felelős vezetője fürgén elállja útját. Tekintetében most zavarral elegyes kíváncsiság.

— Maga... maga komolyan ajánlotta, hogy próbáljam ki azt a szemüveget?!

— Halálos komolyan.

A férfi gyors pillantást vet karórájára.

— Most van egy szabad félórám. Ennyi elegendő?

— Több, mint elegendő. ennyi idő alatt akár félszáz személy pályaalkalmassága is megállapítható a MINOP-eljárással.

— Micsodával?

— Minősítés optikai úton, rövidítve — MINOP.

— Jó. És hogyan kell használni ezt a csodapápaszemet?

— Roppant egyszerű. A vizsgálatot végző személy munkahelyén keresi fel a vizsgálandó személyt, személyeket. Irodában, műhelyben, laboratóriumban. Hangsúlyozom, alapvető követelmény, hogy a szemlére abban a környezetben kerüljön sor, amelyben a vizsgálandó személy dolgozik, vagy dolgoznia kellene. Ugyanis éppen a mikroklíma...

— Jó, jó — türelmetlenkedik az igazgató —, a tudományos szósz nem érdekel, tételezzük fel, hogy már ott vagyok, mondjuk, a folyosó végén, a gyártáselőkészítő csoport helyiségében. Ott ülnek, számolnak, rajzolnak a gyekesek. Mi az én teendőm?

— Könnyed beszélgetésbe tetszik elegyedni velük, hogy ne váljék feszélyezetté a légkör, amiért látszólag minden ok nélkül beállít hozzájuk az igazgató, feltesz egy szemüveget és bámul rájuk, mint az új kapura. A fő, hogy egy személyt csak addig nézzen a szemüvegen át, míg tízig számol magában. Semmiképp se tovább, mert különféle ártalmakkal járhat, ha egyfolytában ennél tovább marad az orrán a műszer. És legalább tíz másodperces szünet után teheti csak fel ismét a szemüveget, folytathatja a vizsgálatot a következőnél. Ez minden!

— Hogyhogy ez minden?! A legfontosabbról nem beszélt! Honnan tudom meg, hogy akit nézek, képességeinél, jelleménél, szakmai tudásánál, erkölcsi és politikai megbízhatóságánál fogva alkalmas arra a posztra, amelyet éppen betölt, vagy sem? Hogyan jelzi ezt a szemüveg? Csönget? Szirénázik? Visít? Robban?

— Természetesen semmi ilyesmit nem tesz — válaszolja nyájasan Tímár Angéla. — Ha az illető a megfelelő munkakörben dolgozik, a szemüveg semmit sem jelez. Ellenkező esetben..., de erről kár beszélnem, ezt a szemüveg félreérthetetlenül tudatja majd önnel. Mehetünk?

* * *

Az irodaház folyosója.

A gyártáselőkészítő csoport szobája előtt az igazgató megtorpan.

— Várjunk csak! Honnan tudhatom, hogy ez az okuláré nem csap be?

— Kitűnő kérdés — állapítja meg elismerően a fehérköpenyes lány. — A folytonos kételkedés — a tudományos haladás egyik alapfeltétele. A mi esetünkben az a megoldás, hogy ellenőrzésképpen többször is ismert értékeket kell megbecsültetnünk MINOP-eljárással. Van-e például itt, a gyekesek között olyan személy, aki köztudottan pocsék munkaerő? Akinél kétségtelen, hogy nem való ebbe a felelősségteljes műszaki funkcióba, aki biztosan nem a rátermettsége, szakértelme miatt jutott itt íróasztalhoz?

Bolla tűnődve néz fel a mennyezetre.

— Egészen véletlenül — jelenti ki kisvártatva — ebben a csoportban tudok egy bújtatott fickóról. A tröszt anyaggazdálkodási főosztálya vezetőjének, Babók kartársnak a csemetéje, akit már mindenünnen kivágtak, mert...

— Ennyi elég! — szakítja félbe a pszichológusnő. — A lényeg, hogy ez a Kisbabók rossz gyerek, csak a papája miatt ajnározzuk. Amennyiben nála a szemüveg jelez, az egy jó pont a MINOP javára. Világos?... Gyerünk, lássuk a medvét!

* * *

A gyártáselőkészítő csoport helyisége.

Szörnyen kínos helyzet.

Begurul ide ez az elfűrészelt óriás, ezzel a ragyogó nővel. Senki nem tudja, hogy mit akarnak itt. Az öreg mindenféle hülyeségeket kérdez, sorban, mindenkitől. Sportról, időjárásról, kutyáról, a kedves szülők egészségi állapotáról. És közben hol felteszi, hol lekapja idomtalan szemüvegét. A barna hajú csinibaba meg csak álldogál mellette, sejtelmes mosoly játszadozik a szája szélén.

És tessék, a poén!

Éppen Babók Csárlit fixírozza a diri, amikor egyszercsak tátva marad a szája, lerántja krumpliorráról a szemüveget, döbbenten fordul fehérköpenyes kísérőjéhez, nagyot kiált:

— Hű, az áldóját!

És kirohan a szobából.

A lány felkacag, finoman búcsút int a gyekeseknek és utána sétál.

Ki érti ezt?

Kész dili, nem?!

Ismét a folyosón.

— El sem hiszi, hogy mi történt! — fogja meg izgatottan a köpcös férfiú Tímár Angéla karját. — Képzelje, amint gusztálom ezt a Babók fiút, hát egyszerre csak megzöldül a feje! Így, ahogy mondom — megzöldül! Az arca, a füle, az orra! Még a fal is a háta mögött! Minden zöld színűvé válik! Moszatzölddé! Ronda-zölddé! Hát ehhez mit szól?

— Pontosan ezt vártam — szögezi le elégedetten a lány. — Aki alkalmatlan, aki nem odavaló, annak zöld lesz a feje. Zöldnek mutatja a pápaszem. Egynull a MINOP javára. És alig hat perc alatt végeztünk a gyártáselőkészítőkkel! Itt a jó munkához idő sem kell! Hol folytatjuk?

* * *

A még rendelkezésre álló huszonnégy perc alatt a Minyova főnökét bolondnak nézik még a bérelszámolóban, valamint az utókalkulációs részlegen. Viszont további négy esetben jelez neki a szemüveg. Olyanokat fest zöldre, akikről az igazgató tudja vagy sejti, hogy rá is szolgálnak. Tehát a műszer egyre megbízhatóbbnak tűnik.

Mintha azonban a kezdeti lelkesedés tüze minden zöld fej után gyengébben lángolna Bolla Dénes tekintetében. Már csak takarékon ég, már pislákolni kezd, az utolsó vizsgálatnál aztán teljesen kialszik.

Borongó bánat, tűnődő mélabú a diri arcán.

* * *

Újra az igazgatói szobában történetünk két főhőse.

— Hát ezzel is megvolnánk — sóhajt nagyot Bolla, miközben elfoglalja vezérlő harcálláspontját íróasztala mögött. — Megállapítom, hogy a maga találmánya valóban ügyes kis szerkezet. Mindenesetre gondoskodni fogok róla, hogy illő találmányi jutalomban részesüljön, gratulálok.

— Köszönöm. Mikor kezdhetek dolgozni vele?

Az igazgató kihúzza íróasztalának középső fiókját, a szemüveget, amelyet eddig a kezében tartott, lassan becsúsztatja. Csak aztán néz fel, a zöldesszürke szempárba.

— Nem járulok hozzá a MINOP-eljárás alkalmazásához a gyárban. És a biztonság kedvéért a műszert el is kobozom.

Csend.

Furamód az egyébként harcias amazon arcán semmi meglepődés. Talán várta is ezt a zord intézkedést? Mindenesetre csak halkan, szelíden érdeklődik:

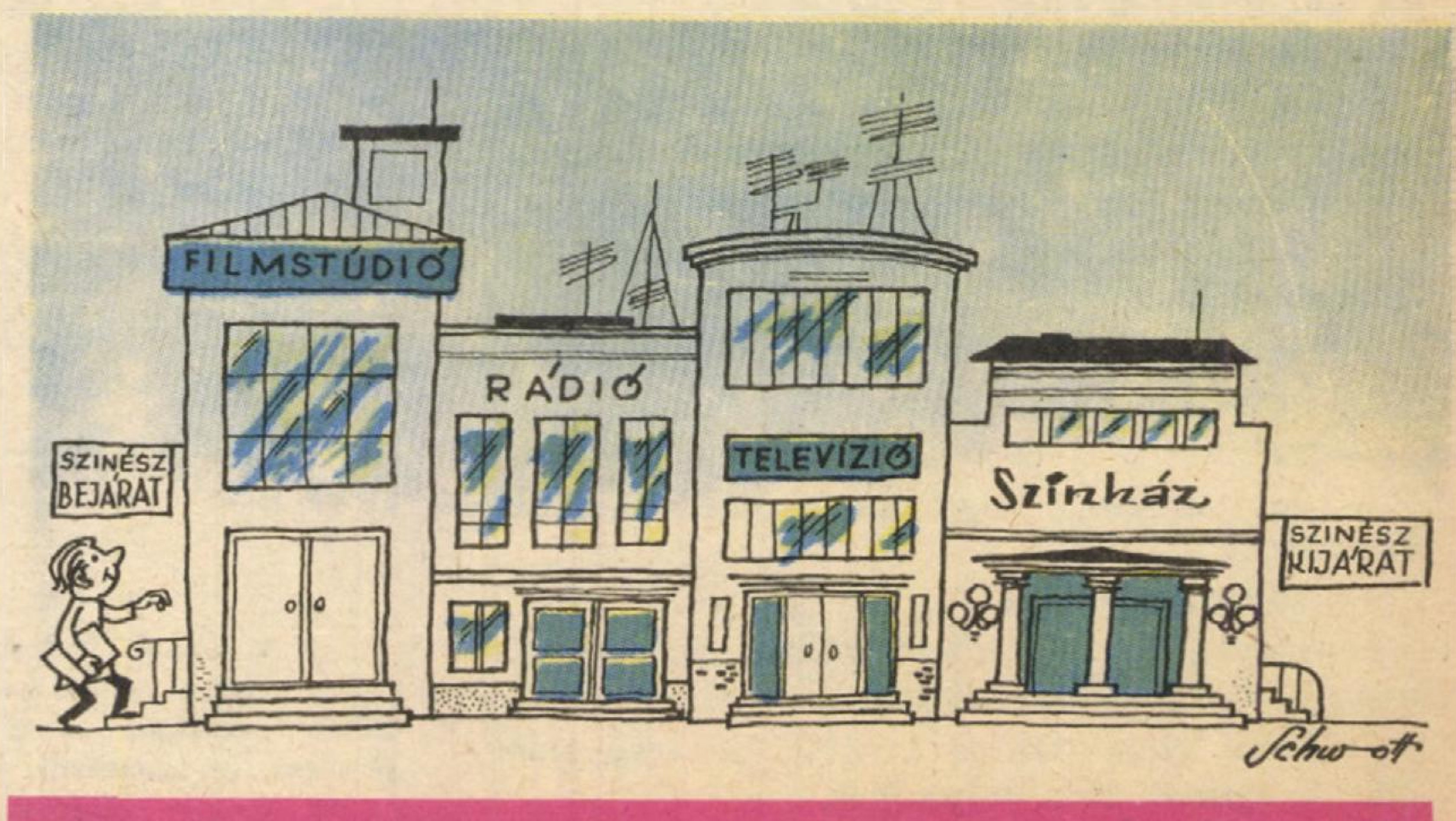
— Azt tetszik gondolni, hogy én ebbe csak úgy beletörődöm?

(Folyt. köv.)

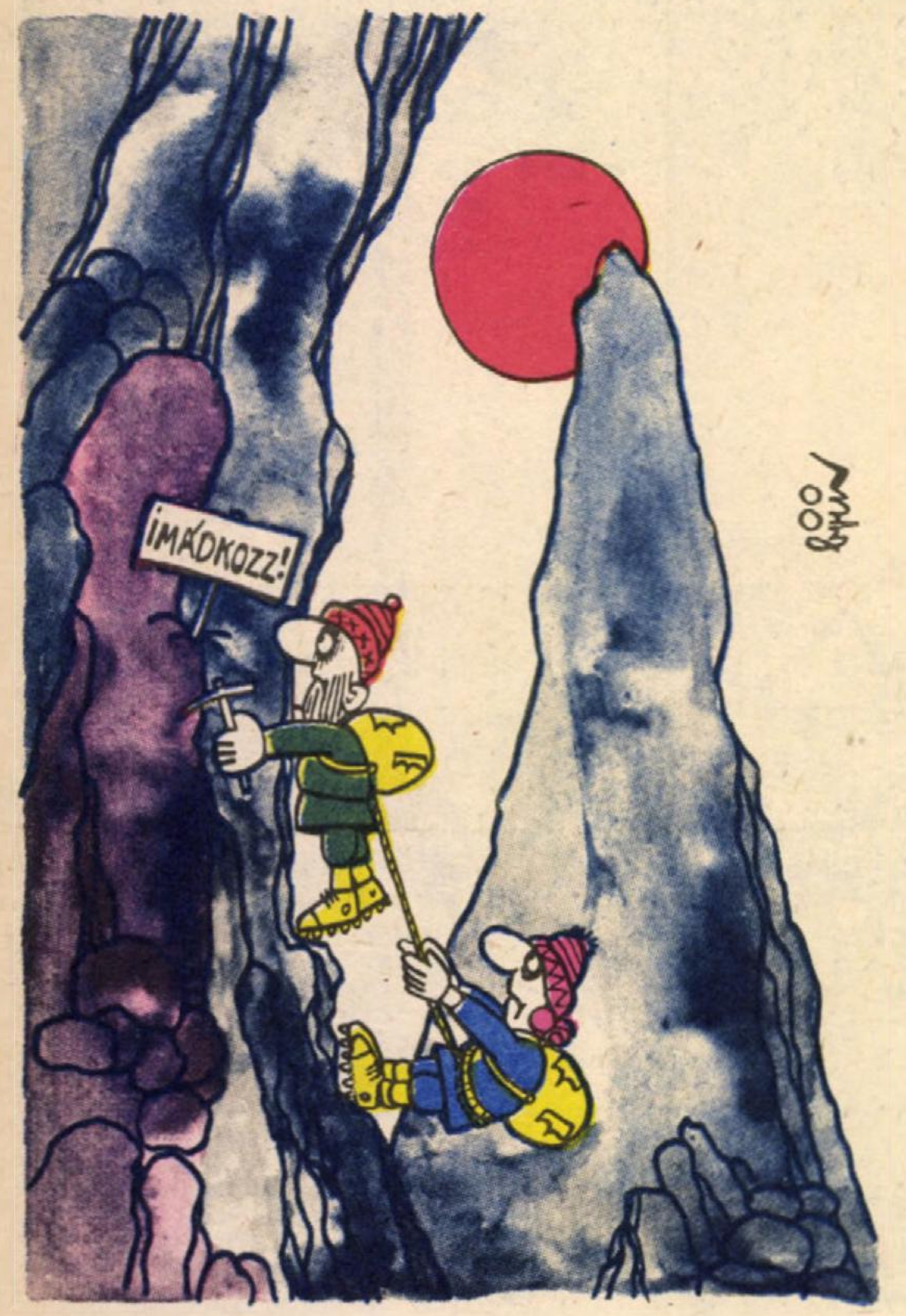
TÜRELMETLEN ASSZONYKA

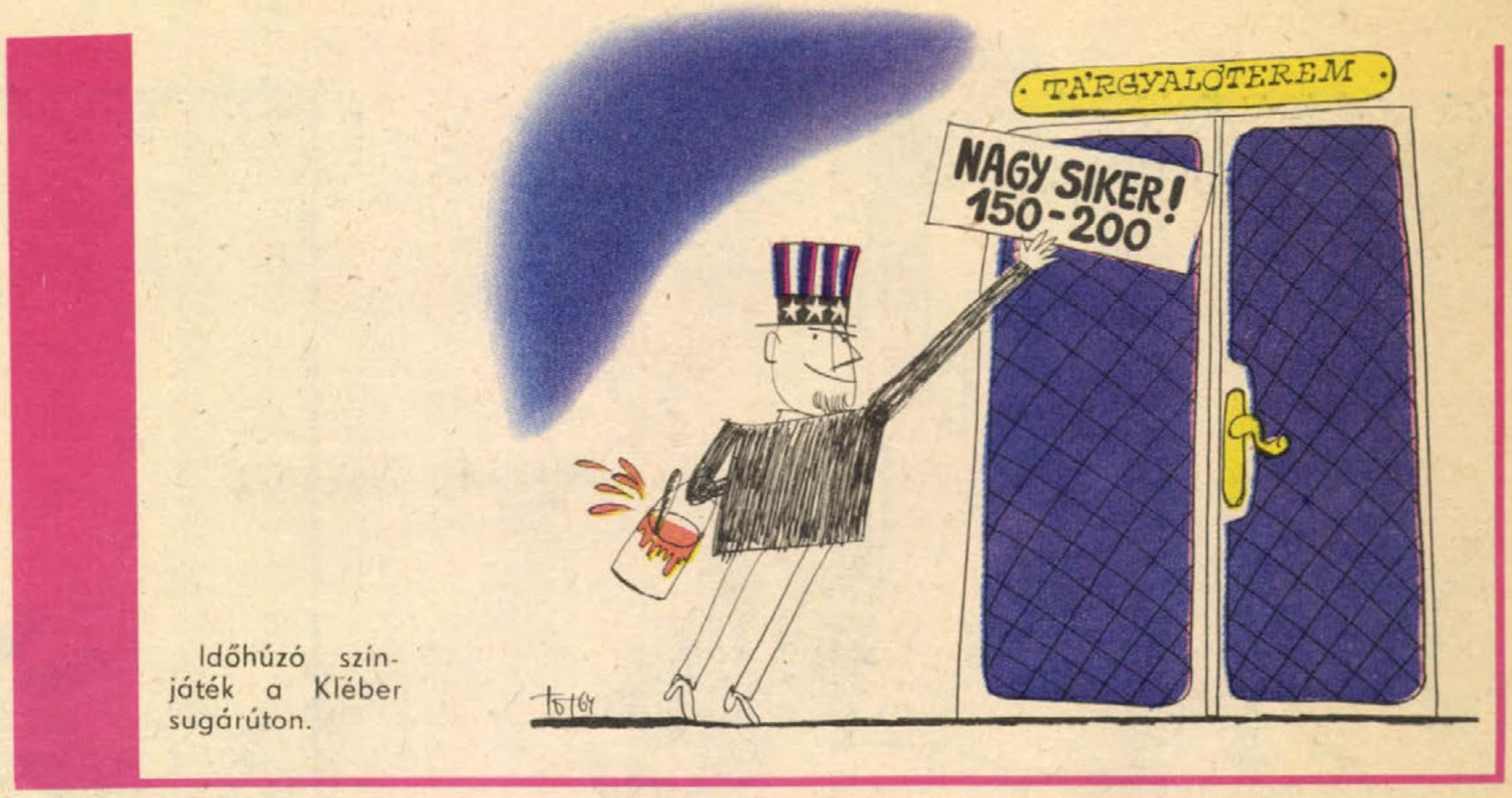

JAVASLAT A TÚLTERHELT SZÍNÉSZEK MEGKÍMÉLÉSÉRE

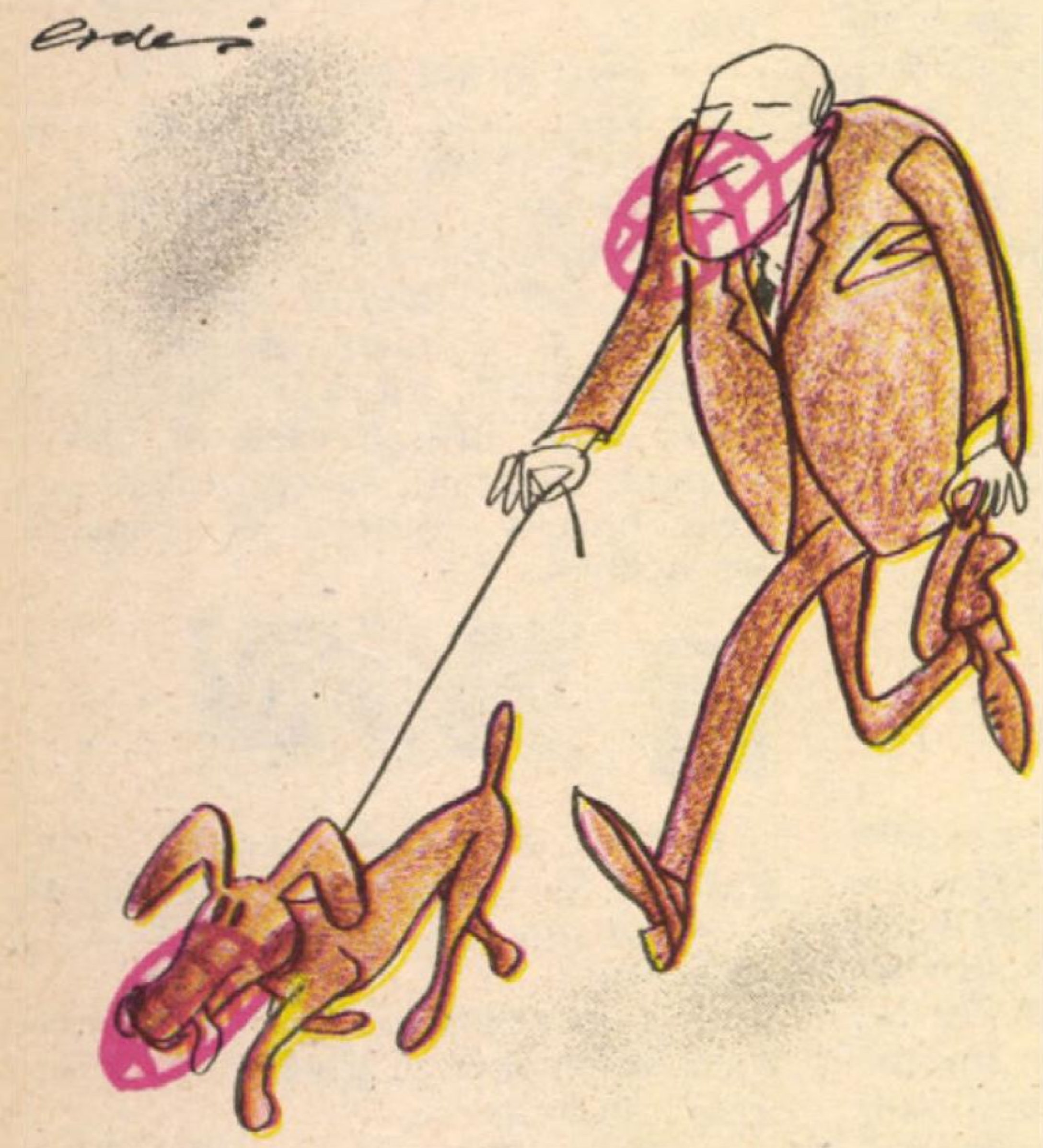
NEHÉZ SZAKASZ

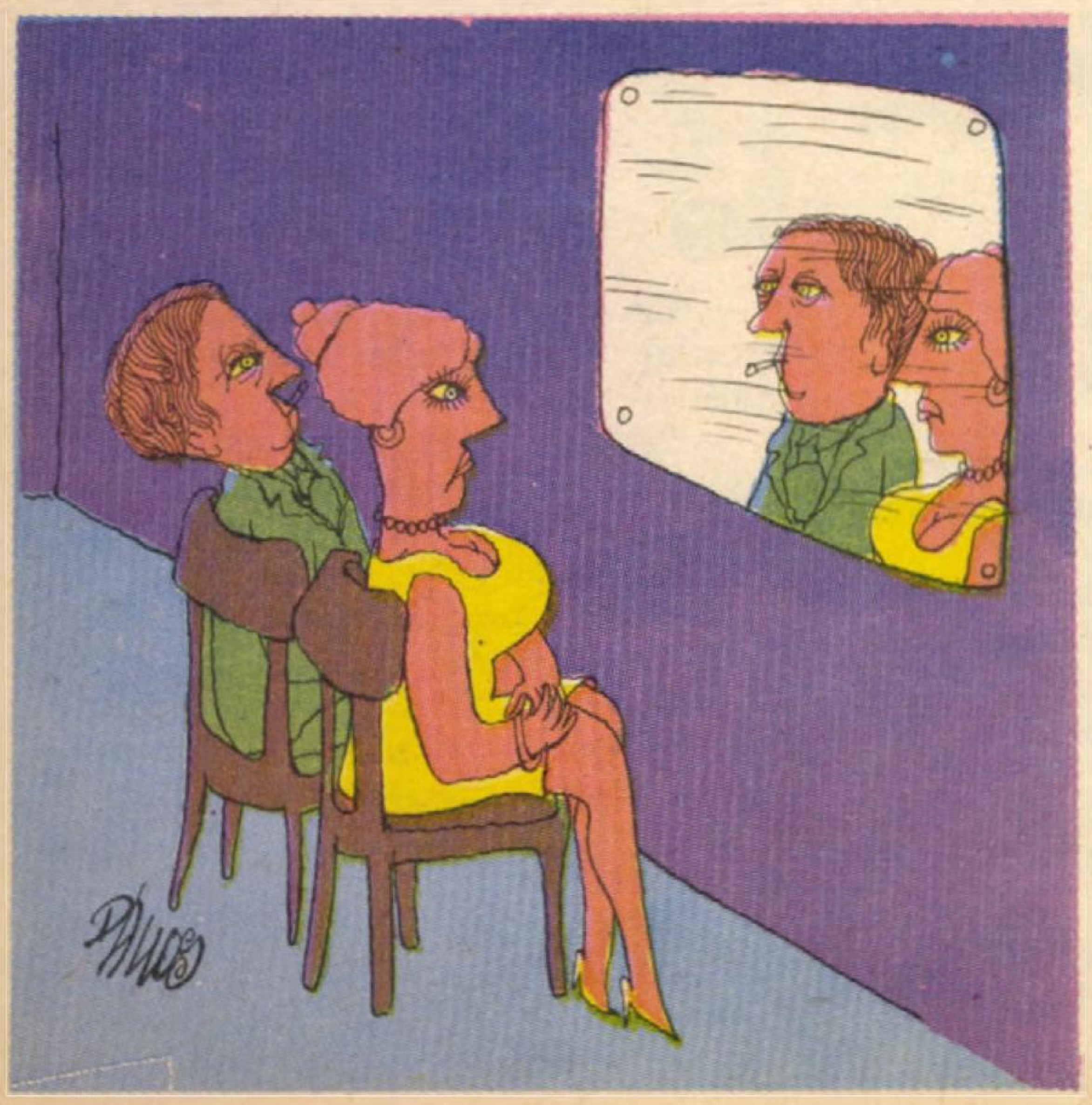

Időhúzó színjáték a Kléber sugárúton.

EGYÜTTÉRZÉS

MÁNIÁKUS TÉVÉNÉZŐK HÉTFŐN

a REJTÉLY

Valószínűleg senki előtt sem cseng ismeretlenül dr. Zord Ödönnek, korunk egyik polihisztorának, a nagy tudósnak és gondolkodónak a neve. Nem kívánom most rendre felsorolni érdemeit, eredményeit, hiszen azokat mindenki ismeri. Inkább életének egyik rejtve maradt kutatómunkájáról szeretnék számot adni. A vállalkozás Papencsák Eleknek, a Szörpkiszerelő Vállalat volt vezérigazgatójának nevéhez fűződik. De kezdjük az elején.

Abban az időpontban, amikor Papencsák a Szörpkiszerelő élére került, a vállalat mintegy 1565,3 alkalmazottal naponta 86 517,42 liter szörpöt szerelt ki.

Az új vezérigazgató avatott vezetése alatt a vállalat lendületes, soha eddig nem tapasztalt visszafejlődésnek indult! Már öt esztendő után csupán 175,29 alkalmazott működött az üzemben, 269,44 liter szörpöt szerelve ki 24 óra alatt.

Papencsák az eredményt komplex módszerekkel érte el. Először is átszervezte a termelést: a szörpkiszerelést az irodahelyiségekbe helyezte át, és az így felszabadult műhelyekben a vállalat labdarúgócsapata tartotta rendszeres edzését. A szörpkiszerelés az íróasztalokon és a dosszié-szekrényekben némi nehézséggel járt: hol néhány gemkapocs, hol egy-két logarléc, esetleg golyóstoll került a szörpbe. Az adminisztrációs dolgozók munkájára sem hatott kedvezően, hogy a szörp-üstök alatt végezték hivatali teendőjüket.

A vitatható módszerek következtében nemcsak a mennyiség csökkent, de a minőség is kedvezőtlenül alakult: a szörpvásárlók annyi reklamációt írtak lapjainknak, hogy azok kénytelenek voltak külön rovatot nyitni: „Itt a kiszerelt szörpvásárlók panaszkodnak" címmel. A rádió és televízió is rendszeres külön adásban foglalkozott a szörpvevők kifogásaival.

Meg kell említenünk a teljesség kedvéért, hogy a termelés folyamatosságát és minőségét kedvezőtlenül befolyásolta Papencsáknak az a magatartása is, hogy a nődolgozók 16—40 esztendőig terjedő korosztályának tagjait gyakori időközben elvonta a munkától. Egy szomszédos helyiségbe rendelte be őket egyenként — parkettfényesítés címén. A helyiség idővel Papencsák Háreme néven vált ismeretessé.

Ha valamennyi tényezőt lelkiismeretesen figyelembe akarjuk venni, nem hagyhatjuk ki azt a tényt sem, hogy Papencsák ütlegelte a dolgozókat. A XXXII. kerületi orvosi rendelőben Papencsák igazgatása során 165 százalékkal emelkedett az ideges szív- és gyomorpanaszokban szenvedő betegek száma. A kerületi kórház ágyszámát kénytelen volt duplájára emelni a tanács, hogy helyet szorítsanak a Szörpkiszerelő Vállalat dolgozóinak.

Lassanként az egész ország megismerte Papencsákot. A magyar nyelvben a „Papencsák"-fogalom ugyanolyan jelentésű lett, mint a „goromba", „buta", „pökhendi". A Papencsákot nemcsak jelzőként, de főnévként is használták. A Legfelsőbb Bíróság az idevonatkozó 6785. sz. rendelkezés alapján becsületsértésért elítélt egy bérelszámolót, aki munkatársát lepapencsákozta

A bontóperi bíróság gyakorlatában a válóperi okok közé bevonult a „papencsákság" fogalma. *(III. irányelv, 4. kikezdés, 6. bekezdés: Az, aki házastársát papencsákozza . . . stb. stb.)* És ekkor Papencsák vezérigazgatóságának 15. esztendejében, amikor a vállalatnál már csupán 5—6 dolgozó szerelte ki a napi fél liter szörpöt, Papencsákot meglepetésszerűen, egyik napról a másikra leváltották!

És most térünk vissza Zord Ödön tudományos kutatásához. Ugyanis a nagy gondolkodót az a kérdés izgatta: Miért nevezték ki 15 év előtt Papencsákot vezérigazgatónak, majd 15 esztendő után miért váltották le?

Először is a legkézenfekvőbb magyarázat láncszemeit kívánta végigkövetni: Papencsák mögött állt valaki. Valami nagykutya. Apja, nagybátyja, fivére, sógora lehetett az illető, az lendítette a magasba, az tartotta a felszínen, és miután az illető lebukott, vagy nyugdíjba vonult — Papencsáknak is távoznia kellett!

Lelkiismeretesen végigkutatta Papencsák családfáját. Azaz csak végigkutatta volna, mert már az első próbálkozásoknál kemény falba ütközött. Papencsák talált gyermek volt! Se apja, se anyja, se semmiféle rokona! Széles e kis országban egyetlen hozzátartozója sem volt.

A sikertelen kutatás után dr. Zord azt a hipotézist fogadta el ideiglenesen, hogy Papencsák ivótársaság tagja volt. A szeszkompánia tolta fel a vezérigazgatói székbe.

Nos — kiderült, hogy ez a feltételezés is zsákutcába vezet! Papencsák nem ivott. Érthető, hogy az általa kiszerelt szörpöt nem itta, de sem bort, sem sört, sem rövid italt nem ivott!

Dr. Zord Ödön most már kissé fáradtan és elcsigázottan a következő elgondolást próbálta a gyakorlatban beigazolni: Papencsák 15 évvel ezelőtt tartózkodóan, közömbösen állt rendszerünkkel szemben. Papencsákot rendszerünk hívévé kellett tenni! Erre a vezérigazgatói szék volt a legalkalmasabb! És 15 esztendeig tartott, míg Papencsákot sikerült egyértelműen megnyerni.

Ez a nyom is hamisnak bizonyult . . . Papencsák túl korlátolt, túl buta volt ahhoz, hogy ilyen kérdéseket egyáltalában, még önmaga előtt is felvessen.

Dr. Zord Ödön egy-két hónapot szánt a Papencsák-kérdés megoldására. Öt esztendő lett belőle! És egy lépéssel sem jutott közelebb a probléma megfejtéséhez. Testben-lélekben megtörve feladta a rejtély kibogozását . . .

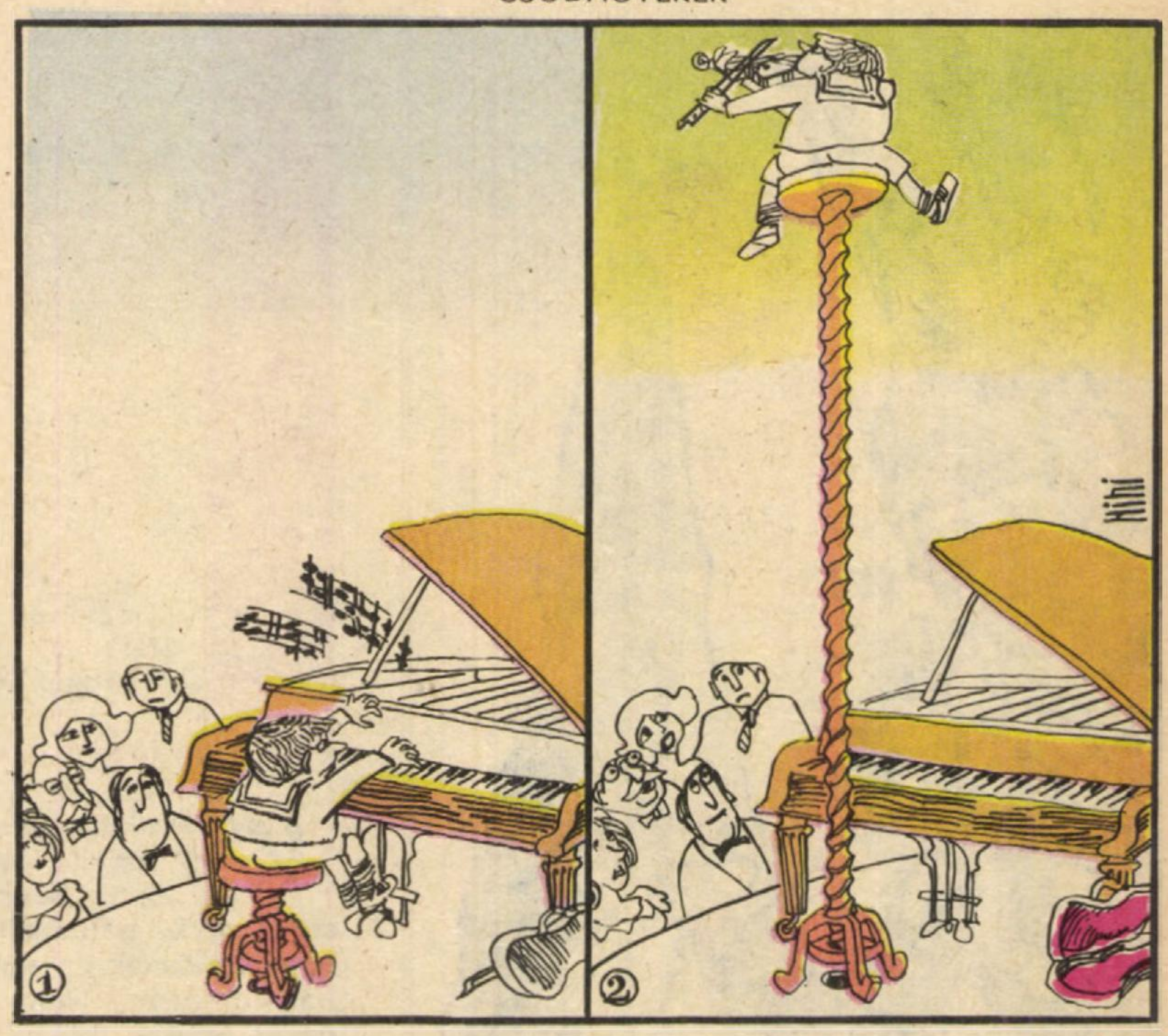
Amikor később a fizikai-kémiai és orvosi Nobel-díjjal tüntették ki egyidejűleg, mert megfejtette, hogyan kerültek a hatalmas kőalakzatok a Húsvétszigetre, és mert megtalálta az örök fiatalság titkát, dr. Zord Ödön restellte magát. Hiszen a nagy feladatot, a Papencsák-rejtélyt nem sikerült megoldania!

Kertész Magda

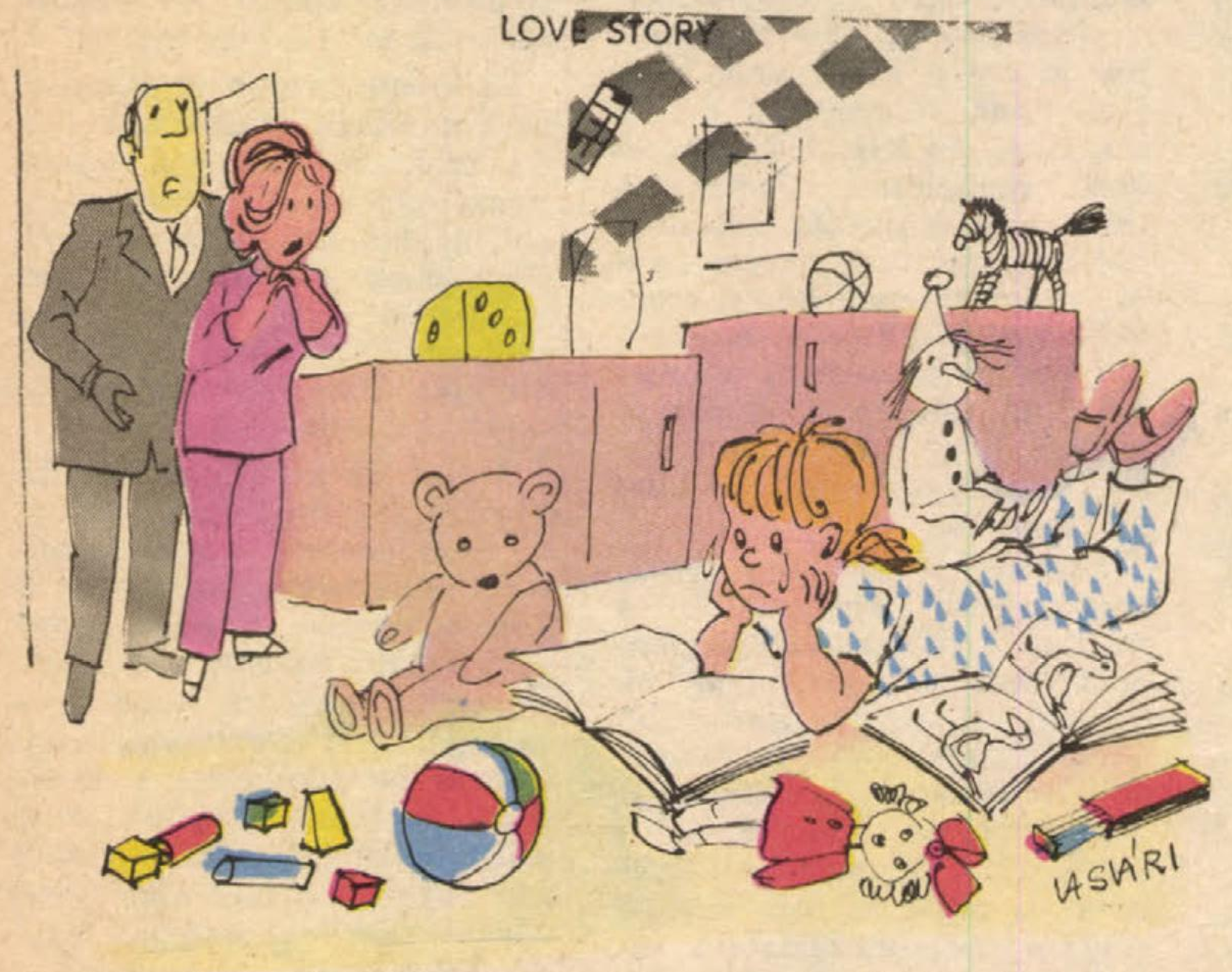
ÉV VÉGI OSTROM

CSODAGYEREK

LOVE STORY

Fiatal Házasok

1

Amikor beköltöztek az új lakásba, Hédike sírni kezdett! Sírt a boldogságtól, hogy végre lakáshoz jutottak, és sírt azért is, mert rájött: nincs semmijük. Géza, a férj, akinek több fantáziája volt, mint pénze, játszani kezdett:

— Ne bőgj, drágám, ez a lakás tele van feltáratlan kincsekkel. A történészek szerint, ez a hely — valamikor a XIII. században — megyeszékhely volt...

— Te nem vagy normális! — mondta az asszony. — Sürgősen kezeltesd magad!

2

— Ez a bal oldali fal a püspöki palota támfala — magyarázta lelkesen Géza —, a jobb oldali fal pedig a várost körülvevő erődítmény-rendszerhez tartozott. A lakás alatt bronzkori, még lejjebb rézkori, legalul kőkorszakbeli kultúrrétegek találhatók. A régészek szerint a kultúrrétegek sok meglepetést tartalmaznak. Nézd csak, máris találtam valamit! Egy széket!

— Elég ócska!

— Ez ócska? Te nem tudod, mit beszélsz! Ez a szék valamikor a pálosok kolostorában állott. A kolostor elpusztult a tatárjárás alatt, de a szék — hála a jó Istennek! — megmaradt.

3

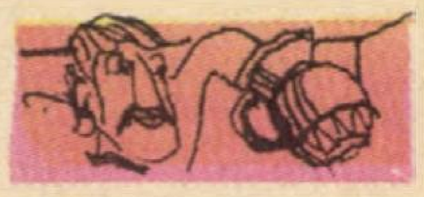

— És ez a szekrény? — kérdezte Hédike. — Ez a szekrény honnan került elő?

— Azon a helyen, ahol most állsz, kétezer évvel ezelőtt római katonatábor volt. A szekrényt a pannón légió parancsnokának felesége hozta magával Antiochiából. Büszkék lehetünk rá, hogy mi találtuk meg, itt, ebben a lakásban.

— Nem vagy normális — mondta mosolyogva az asszony —, de azért szeretlek...

4

— Nicsak, egy korsó! — kiáltott fel Géza. — Találtam egy korsót! Ma, úgy látszik, szerencsés napunk van...

— Pénz nincs benne?

— Várj csak! Van! Kilenc darab egyforintos.

— Mennyit érhet most kilenc darab egyforintos?

— A kereskedelmi értéke nem sok, de a numizmatikusok bizonyára örülnek majd a leletnek. A korsó avar kézművesek munkája, a pénz bizánci. Valószínűleg egy avar harcos rejthette el menekülés közben.

5

Hédike is kutatni kezdett a lakásban és kisvártatva felsikoltott.

— Mi az, mi történt? Találtál valamit?

— Edényeket. Ha jól látom, rézkori edényeket. Tányérokat, villákat, kanalakat.

— Gratulálok! — mondta Géza. — Ez óriási zsákmány. A rézkori eszcájgok felbecsülhetetlen értékűek. Néhány évvel ezelőtt egy amerikai milliomos, egy texasi olajmágnás, egymillió dollárt kínált a norvégoknak egy rézkori kávéskanálért, de a norvég kormány elutasította az ajánlatot.

6

— Ezek szerint gazdagok vagyunk? — kérdezte boldogan Hédike.

— Hát persze, hogy gazdagok vagyunk. Nézd ezt az Árpád-kori díványt. Tudod, ki feküdt ezen? Gertrudis királyné.

— Meg a nagyanyám.

— Azt hiszem, azonnal értesítenünk kell a Műemlékvédelmi Felügyelőséget — mondta Géza, magához vonva az asszonyt. Hédike a férje vállára hajtotta a fejét és azt felelte:

— Feltétlenül, szívem, de nem most. Ráér holnap is...

Mikes György

KUTYAHARAPÁST

Egy stroudi könyvesboltba felismerhetetlenségig összerágott kötetet hoznak be.

— A múlt héten vásároltam ezt maguknál — mondta az asszonyka — szeretném, ha kicserélnék. A kiskutyám éppen a legérdekesebb résznél harapdálta össze.

A könyv címe: „Hogyan szoktassuk illemre a kiskutyánkat."

SZÍNHÁZI TRÜKK

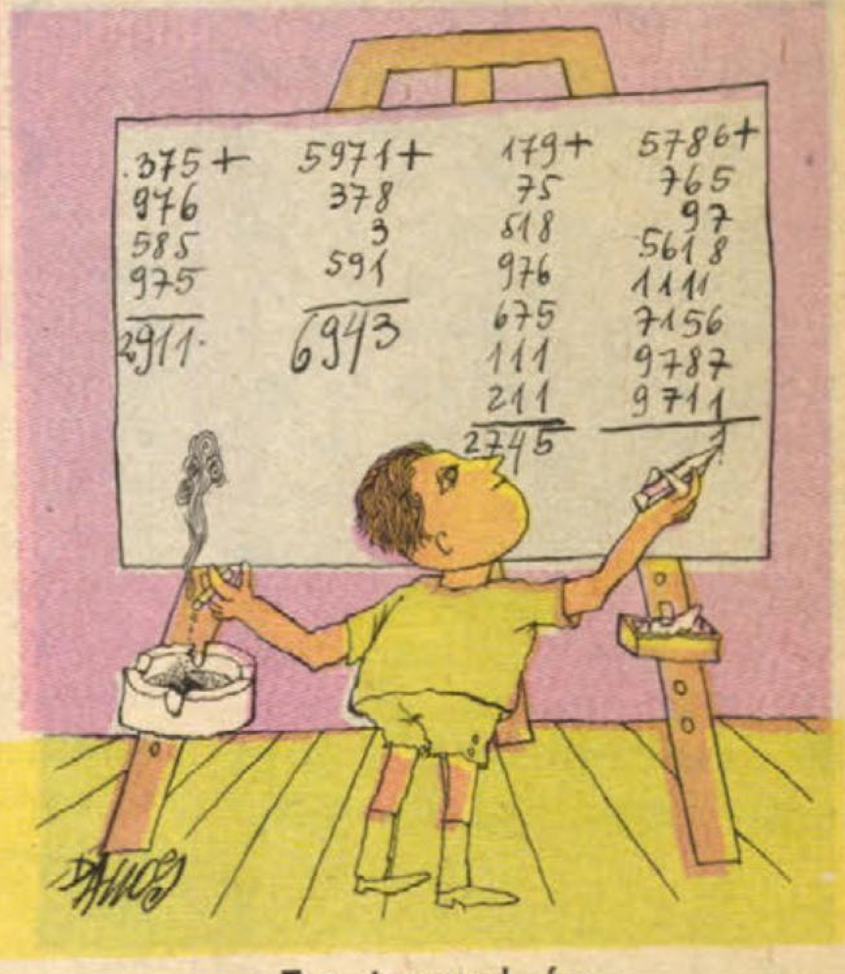

— Kedves nézőink! Szeretnénk megháIálni, hogy felkeltek tévékészülékeik mellől, és idefáradtak. Ezért most hallgassák meg híreinket!

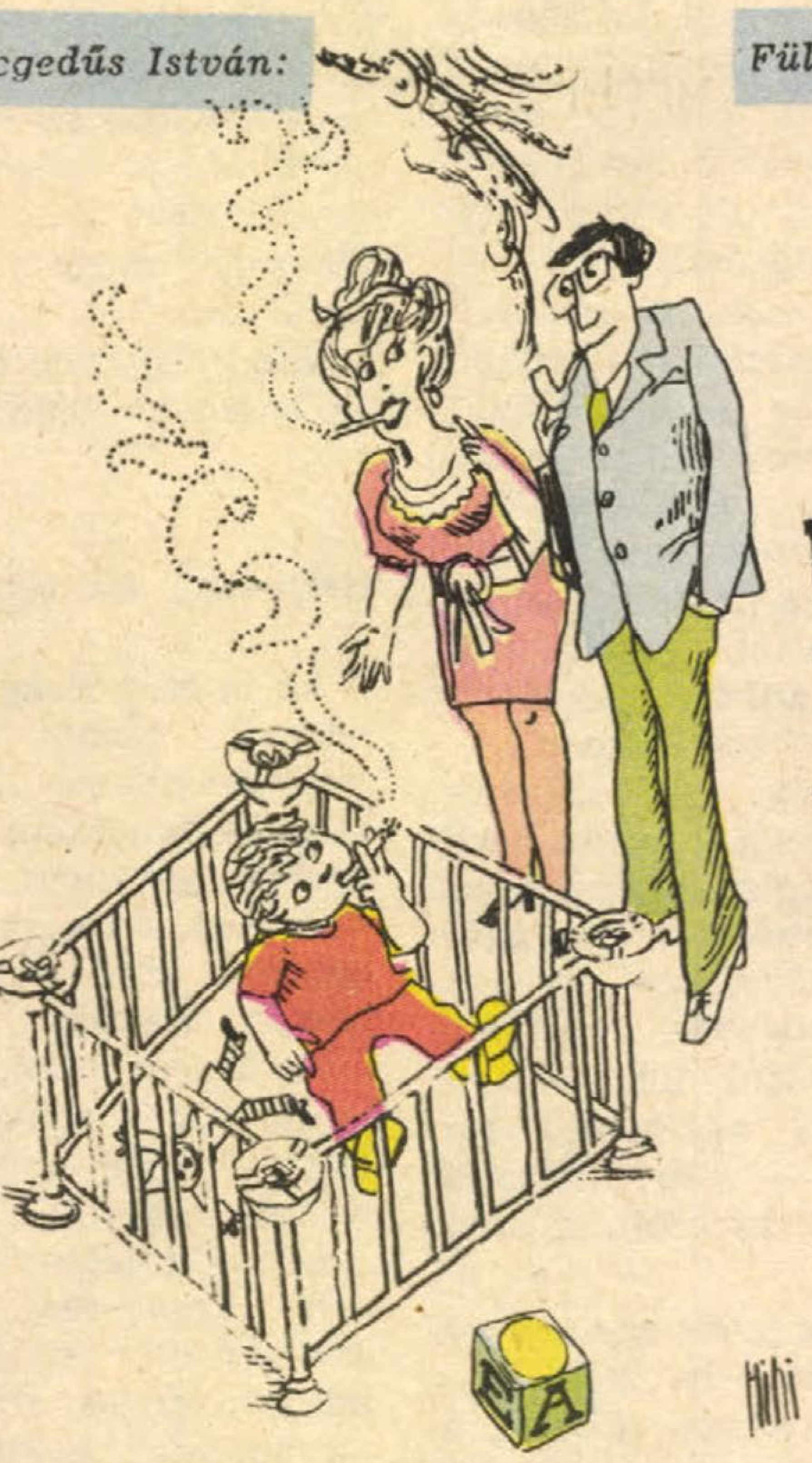
MEGKÉRDEZTÜK RAJZOLÓINKAT:
Mi a véleményük múlt heti címlapunkról?

Dallos Jenő:

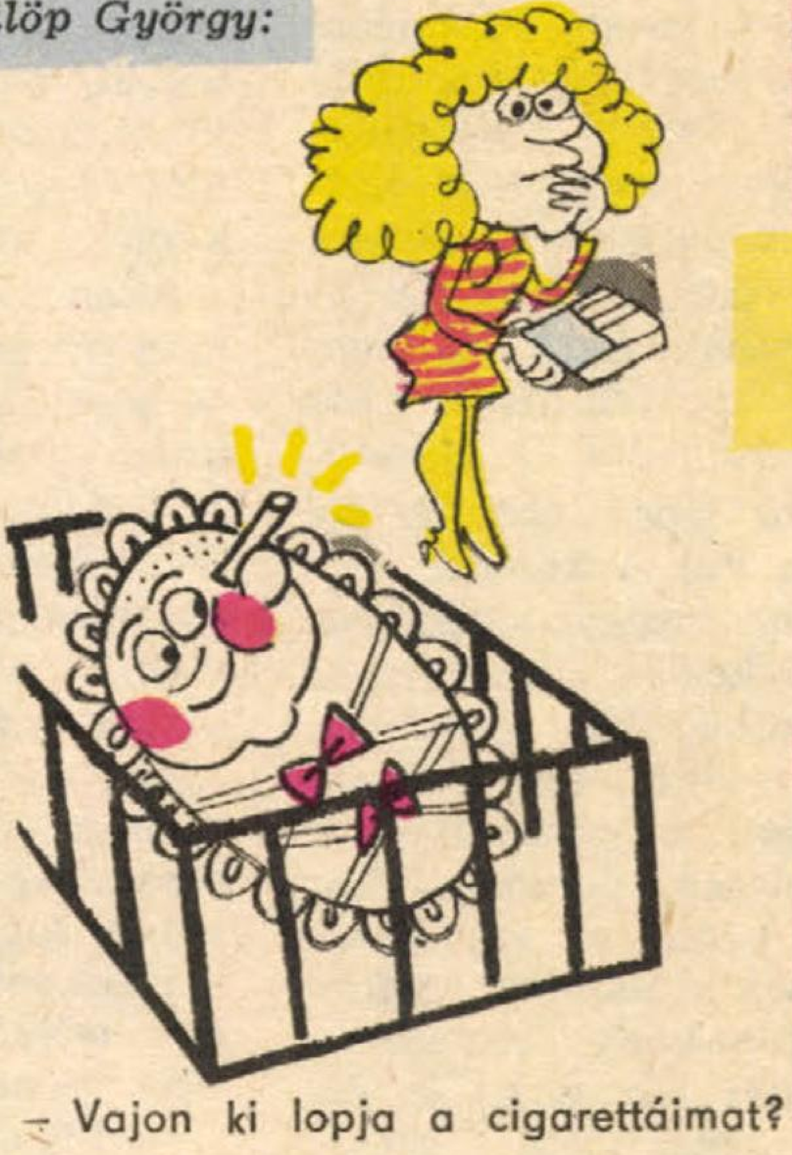
– Ezt javasolnám...

Hegedűs István:

– Már teljesen szobatiszta! Nem dobálja el a csikkeket...

Fülöp György:

– Vajon ki lopja a cigarettáimat?

Takács Imre:

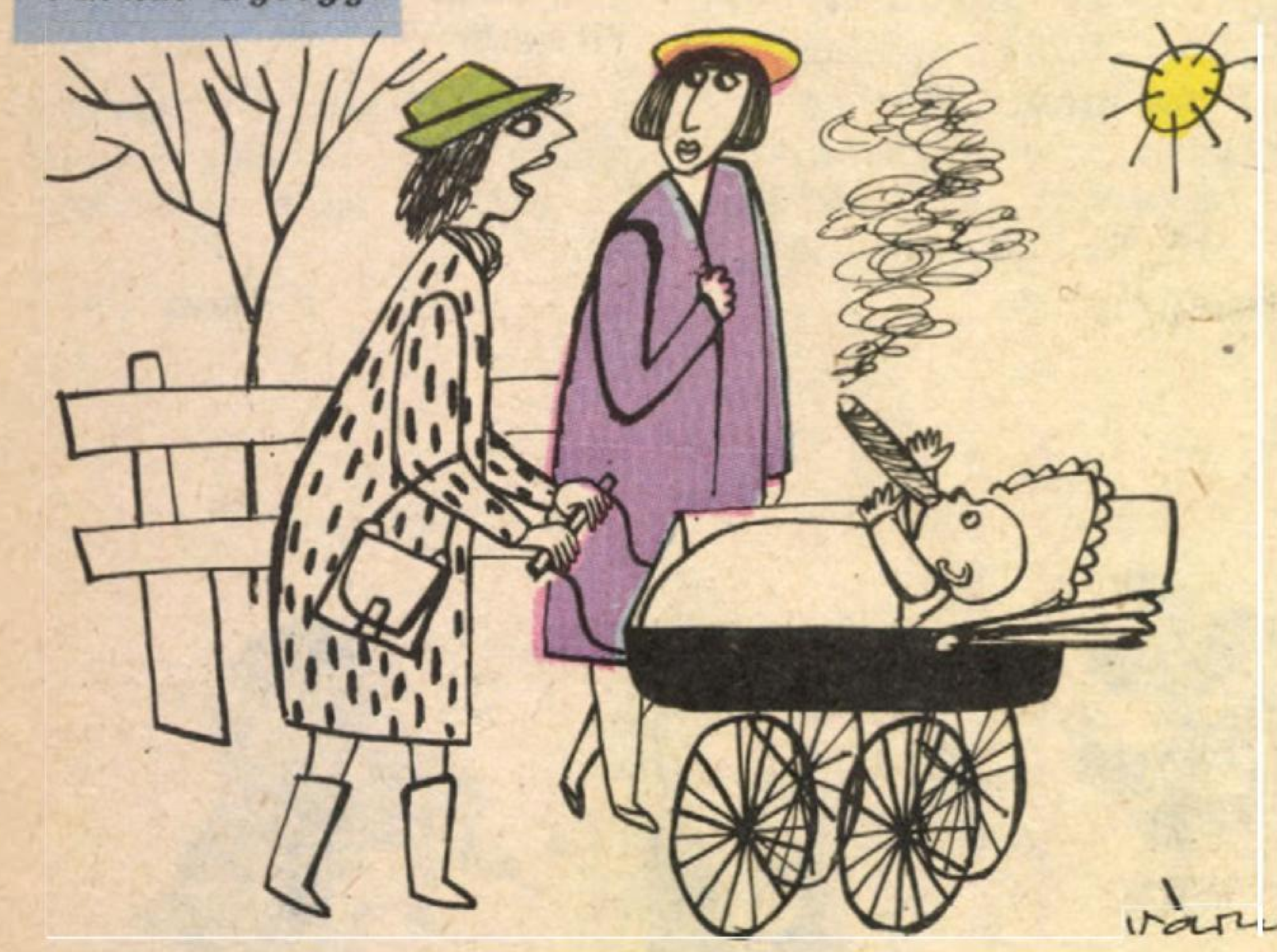
– Legalább addig várnátok a cigizéssel, amíg megnőttök!

Lehoczky István:

– Különleges testületet hoznék létre.

Várnai György:

– Nagyon örülök, sikerült meggyőznöm, hogy napi öt szivarnál többet ne szívjon...

Mészáros András:

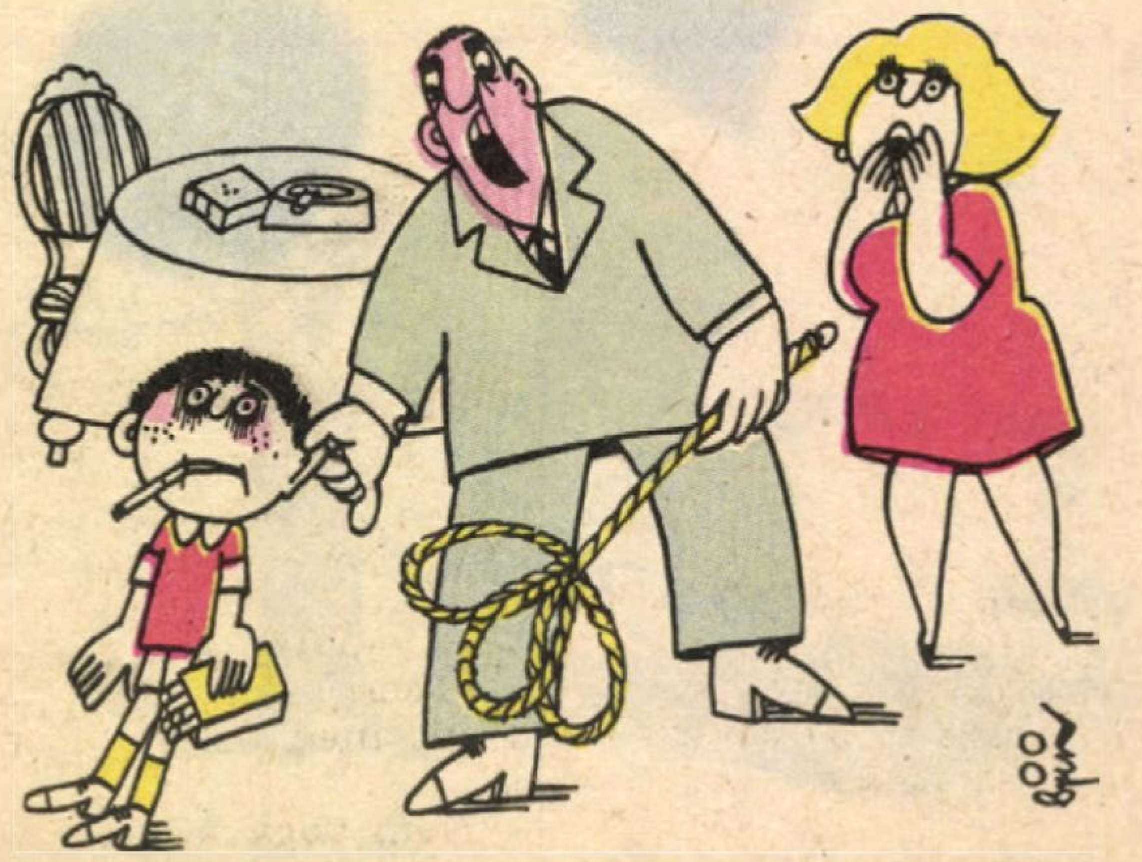

Tót Gyula:

– Papa, nekem ez a zsebpénz kevés: holnaptól drágább cigarettákat fogok szívni...

Balázs-Piri Balázs:

– Majd adok én neked drága külföldi cigarettát szívni, amikor itt van a Fecske!...

Szűr-Szabó József:

– Friss levegővel töltött cigarettát gyártanék a gyerekeknek!

BUDATÉTÉNYI VIZIT

Hogyan fest egy Kertészeti Kutatóintézet télen? Mert könnyű dolga van nyáron, amikor rózsakiállítást rendez, a nap süt, ezer meg ezer tarkaruhás nyári hölgy kószál a berekben s a nagy irodaépület úgy hömpölyög a színek és az illatok felhőjén, mint egy tarka és vidám léghajó. De most, amikor szürke gezemice szivárog az ólmos égből, amikor ronda ködök zongoráznak az ember gégéjén, most bilincseljen le az a Kertészeti Kutatóintézet!

Uccu bizony...

— Háromfajta dolgunk van — mondja dr. Molnár Béla főigazgató. — Többé-kevésbé el kell tartanunk önmagunkat, ki kell szolgálnunk a folyamatos igényeket és ki kell találnunk, hogy mit kívánhat tőlünk a népgazdaság tizenöt-húsz év múlva, 1990-ben... a század végén...

Hopplá! Itt kell megállni, mert itt rejtőzhet a mágia.

A jövendő faiskoláját úgy tessék elképzelni, hogy belép az osztályfőnök úr, a csemeték erre szépen vigyázzba vágják magukat, jobbra igazodnak, távközt és térközt tartanak és engedelmesen előre nyújtják a kezüket, minden rendben, körmök, fülek ragyognak a tisztaságtól.

Vicc? Nono.

Vegyük a meggyet. Kérjünk tőle autogramos fényképet, mert a meggy világkarrier előtt áll, a jövő nagy sztárja. Modern, fanyar egyéniség, amellett tele van színnel és zamattal, a vitaminok pedig valósággal majálist járnak a szervezetében. Jó, csakhogy ez a meggy az elmúlt párezer év során rakoncátlan, komisz kölyöknek bizonyult. Tessék elképzelni, egyszerűen nem volt hajlandó beporzódni, ráadásul elfecsérelte erejét, robbanásszerűen érett és egy röpke hét leforgása alatt már fonnyadni is kezdett.

Ekkor lépett akcióba dr. Maliga Pál, a korszak legnagyobb meggypedagógusa. És ma kérem a meggy, ez a fékezhetetlen gyümölcshippi szelíd, fegyelmezett nebulóvá cseperedett, engedelmesen porzódik, hat teljes héten át egyfolytában érik s amellett egyformán, alkalmas kétméteres termettel áll sorba a sövény kétoldalán. Géppel lehet művelni, a legény többé nem megy fel a fára, a fa tetejére, hanem rákapcsolnak a fácskára egy szerkezetet, amely nagyügyesen lerázza a megygyet.

Te meg babám szedjed.

Szállj, szállj, bogár!

Egy üveges kis helyiségben dr. Martinovics Valérián vívja kérlelhetetlen harcát a fúrólegyek ellen. Elővesz egy gyűjtődobozt, a gyűjtődobozban száz és száz félnégyzetcentis papírlap megannyi gombostűre tűzve. A papírlapokon semmit sem látni és az a fúrólégy. A leggonoszabb törpék egyike, virágzástól érésig a borsó jó tizenöt százalékát felfalja, mert azt azért ő is tudja, mi a jó. Pofoznivaló féreg ez a fúrólégy, de itt aztán megkapja a magáét.

Akad persze a dobozok mélyén másfajta ízeltlábú is, mert ez az ügy előbb-utóbb szenvedéllyé válik. Halálfejes pillangók, kemény kalózok vigyorgó koponyával a hátukon, szentséges szkarabeuszok és persze imádkozó sáskák.

Az imádkozó sáska olyan, mintha régi arab népművészek faragták volna nádból és fogpiszkálóból, s aztán bekenték volna az egészet sellakkal, nehogy idő előtt romlásnak induljon.

— Vigyázni kell rá — mondja a növényvédelem mestere — mert hasznos bogár és kipusztulófélben van.

Mit tesz tehát egy tudós? Martinovics dr. kora tavasszal kiruccan a virágzó domboldalra és imádkozó sáskákat tenyészt.

Ami pedig a zöldpáncélos és elegáns szarvasbogarat illeti — az NSZK-ban tíz márkát is megadnak darabjáért. Szövetkezetek, nem kéne „ráállni" a szarvasbogárra?

Martinovics Valérián dr. derűs és csendes ember. Mint az enyhe nyugtató, amelyet alighanem róla neveztek el. Imádja fatornyos hazáját, a harmadik kerületet, és saját, különbejáratú, frissen felfedezett rovarféleségét a kerület kellemes autóútjáról „Pulchrivallensis"-nek nevezte el. A Szépvölgyi út nevét most már az idők végezetéig őrzik a rovartan fóliánsai.

Mindig gyanítottam, hogy az óbudaiak boldog emberek.

Helyettem kis virág

Az intézet virágai és növényei tizenöt aranyat nyertek az elmúlt évben. Még Hollandiából is hazahoztak néhányat, pedig a tulipánok hazájában aztán igencsak erős volt a nemzetközi mezőny. Legközelebb tán az olimpiára készülő nagymenőket is el kéne küldeni a Kertészeti Kutatóintézetbe, készülődjenek Budatétényben.

A Venlo-rendszerű és maximálisan önjáró melegházban kócos szekfűk és krizantémok bólogatnak, a nagy ünnepnapi, névnapi virágcsaták maradványai.

— Megüt a guta — mondja Ivanov Tódor, a telep egyik vezetője, aki szenvedélyes ember. — A legdrágább szekfűért sem kérünk többet szálanként hat forintnál. Másnap kimegyek a csarnokba, ugyanazokat a szekfűket 15—16 forintért árulják a viszonteladók.

Megfogadjuk: ezentúl a névnapi jókívánságok egy részét az intézetre hárítjuk. Az átkokat — másra.

Egyébként három kultúra épül egymásra s a szendergő virágágyak csak a felszínt jelentik.

— Növelni akartuk a területet. Egy kis dombot kellett volna elhordanunk. A felső rétegből aztán előbukkant egy másfélezer éves római település. Az alól pedig egy bronzkori urnatemető.

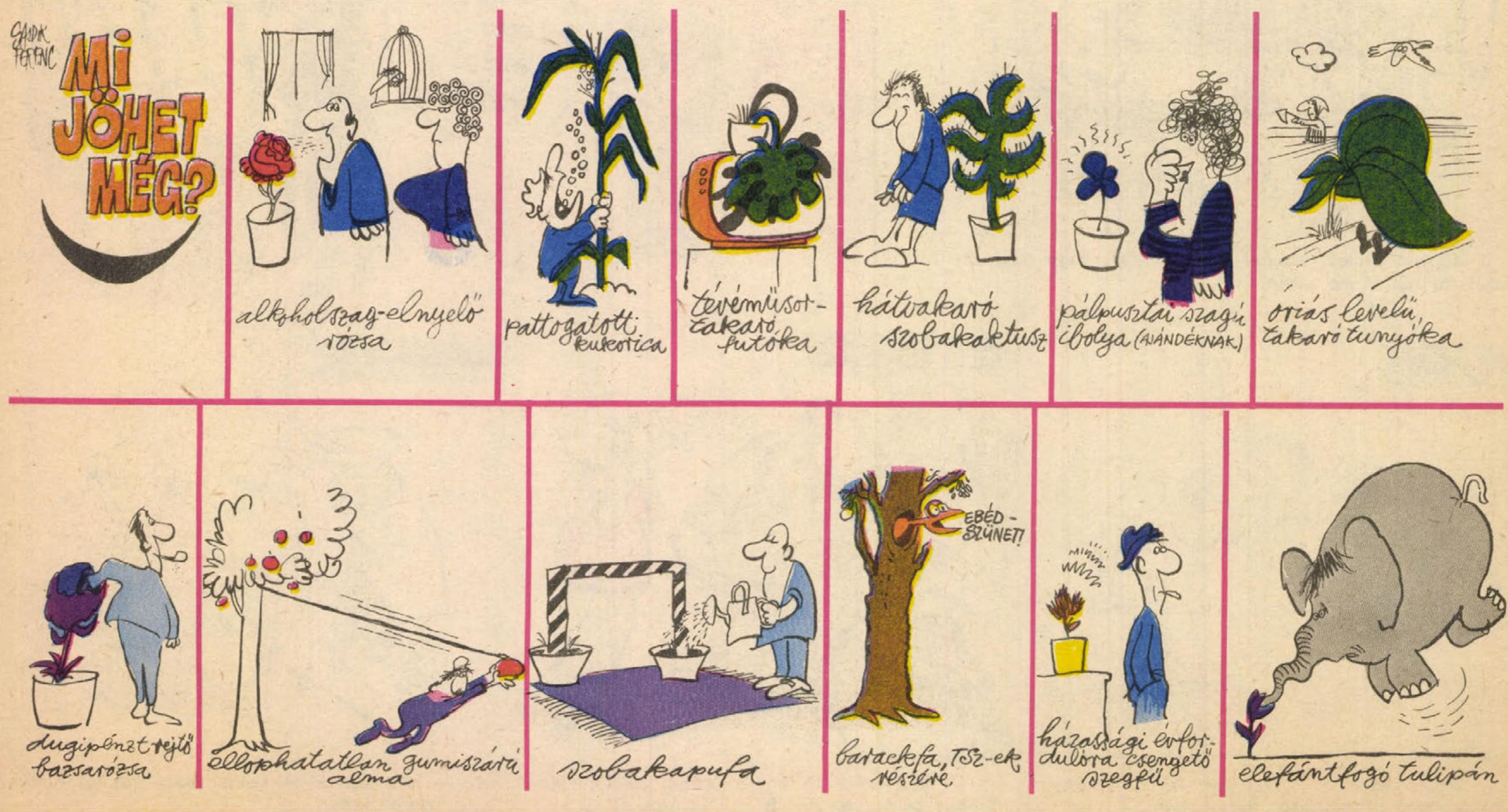
Ezért jó, ha az ember néha a lába alá néz. Felfelé adott esetben nemigen érdemes, mert onnét újabb évezredek közelegnek és az ilyen gondolat csak ritkán szolgálja az ember lelki nyugalmát.

Itt vannak aztán a „csipmentes" paprikák. Száz és száz cserépben piroslanak, a tő magassága szigorúan ötven centi. A paprikákat valami modern kígyóbűvölő felfurulyázta a bokrok tetejére, felfelé döfködnek a hegyükkel. A látvány messziről olyan, mint egy jókedvű középkeleti szőnyeg és a szemlélőnek alig jut eszébe: micsoda irdatlan tudomány és türelem kellett a paprikákat gépi kezelésre alkalmasan a bokor tetejére varázsolni.

Egyetlen individualista akad csak a tömegben. Messze kilóg a sűrűből, jó méteres száron büszkélkedik a többiek feje fölött. Fegyelmezetlen paprika, ezt majd kidobják s a tűzre vetik.

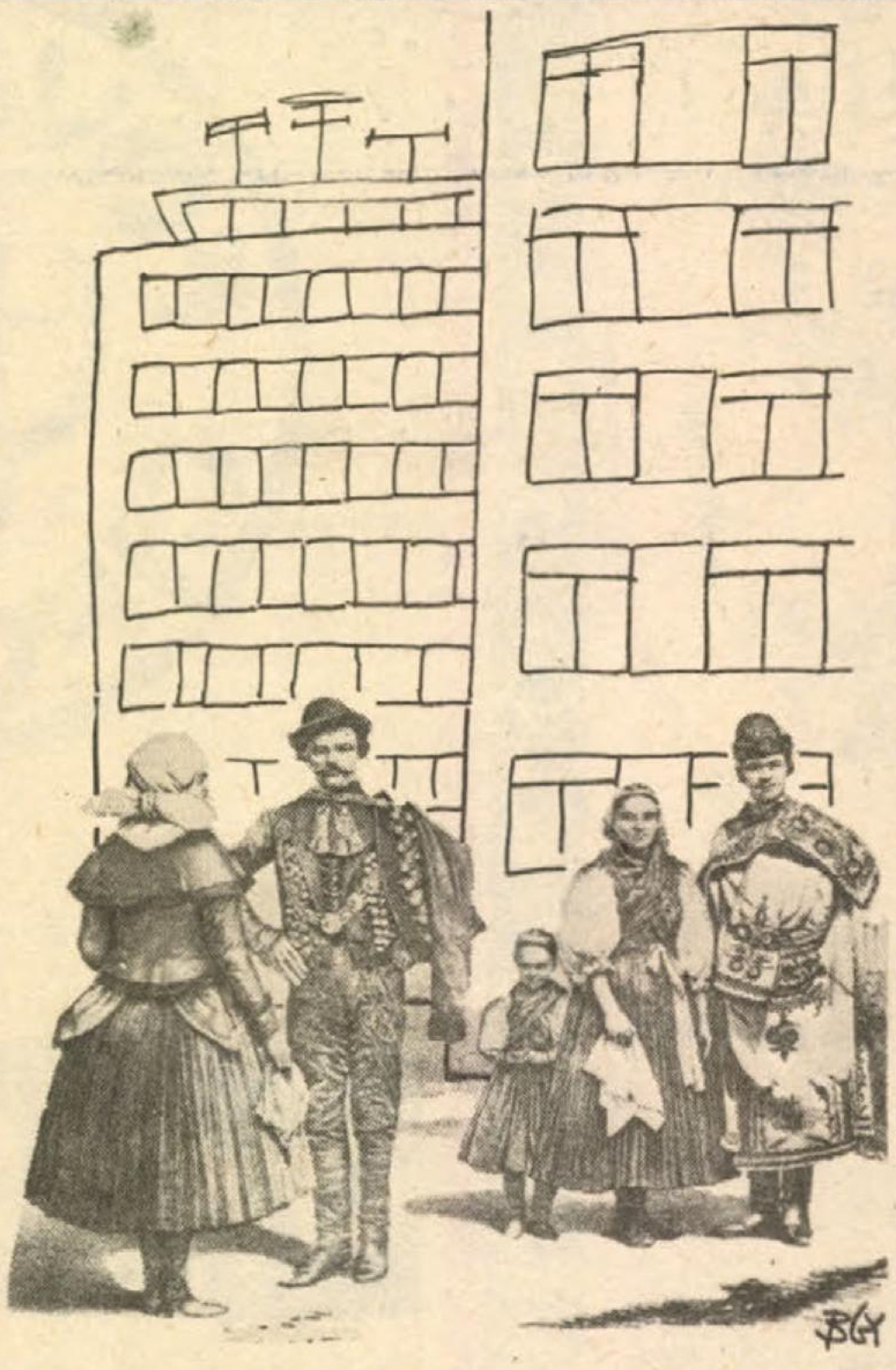
Úgy látszik, választani kell: vagy zöldség legyen az ember, vagy egyéniség.

Peterdi Pál

MONTÁZS

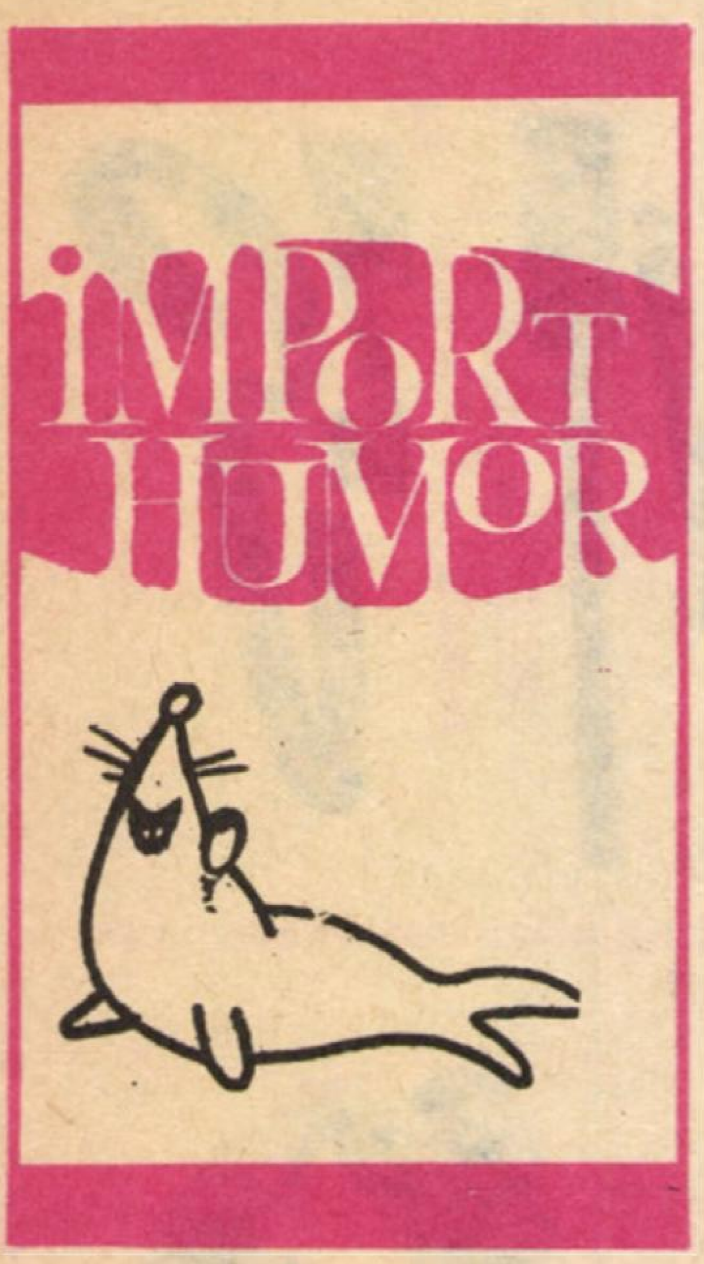
DALLOS,
BRENNER,
SAJDIK,
TÓT,
VÁRNAI,
FÜLÖP,
HEGEDÜS

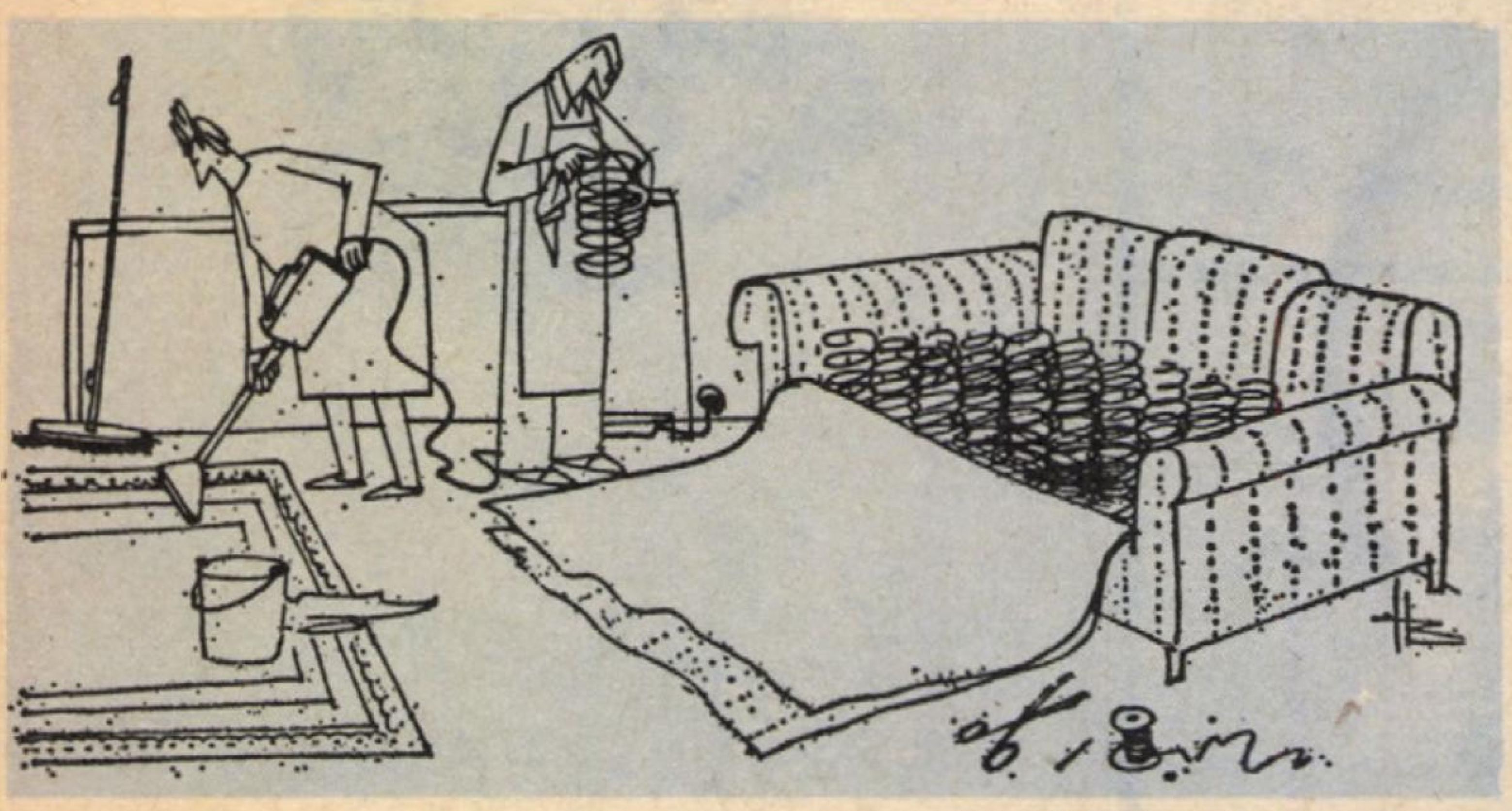

TIPIKUS GYALOGOS-LÉLEKTAN

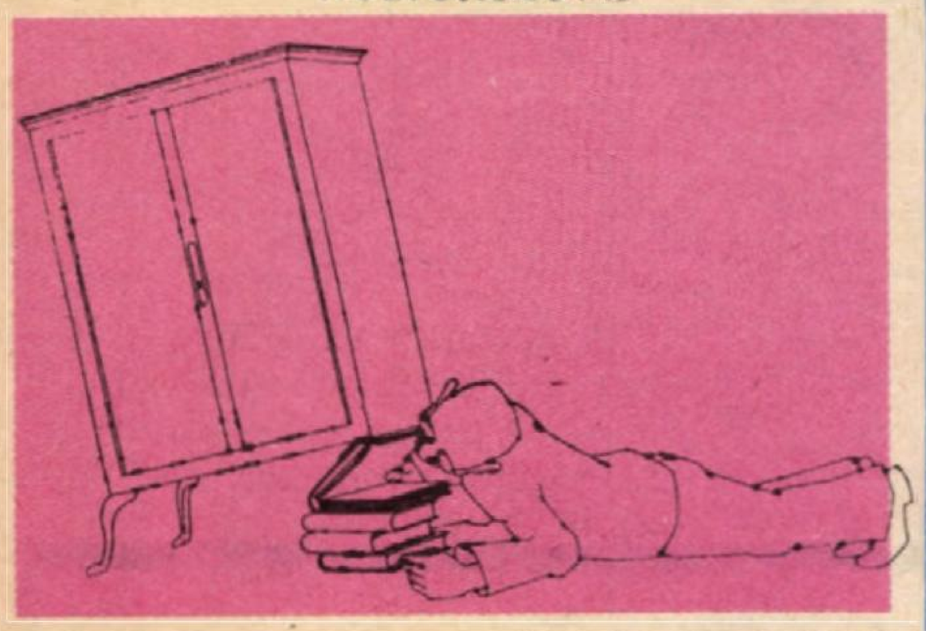
(„Dadzis", Riga)

ALAPOS NAGYTAKARÍTÁS

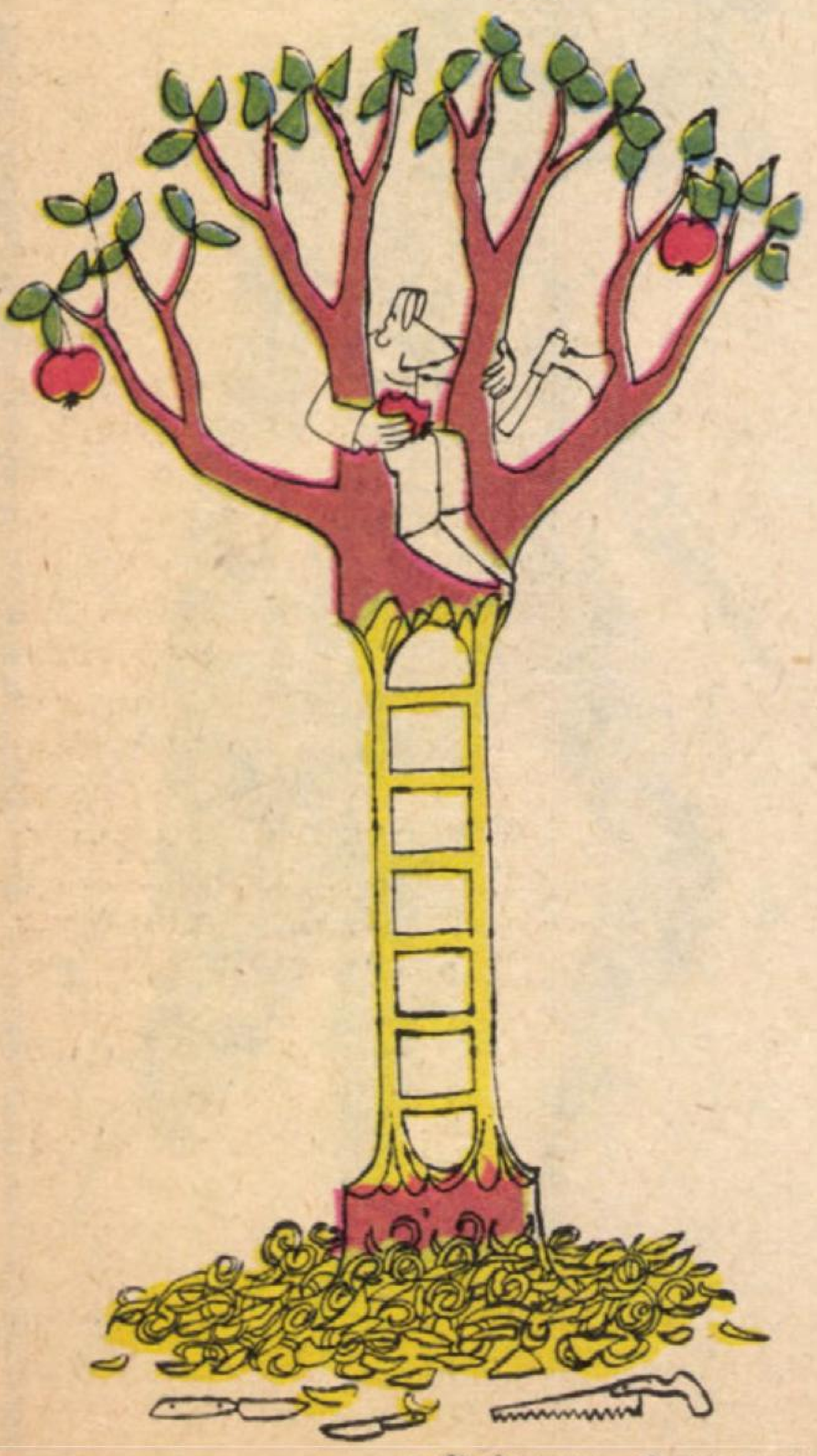
(„Eulenspiegel", Berlin)

KULTÚRSZOMJ

(„Dikobraz", Prága)

ÉSSZERŰSÍTÉS

(„Roháčs", Pozsony)

TÜCSÖK és BOGÁR

Továbbra is szívesen fogadjuk, ha ezekhez hasonló tücsköt-bogarat beküldenek hozzánk olvasóink. A legmulatságosabbakat ezeken a hasábokon közszemlére tesszük, beküldőjüket pedig a szokásos módon honoráljuk.

Rálépni tilos, rápakolni szabad!

(Fényképezte Dakó Gusztáv)

Millenneum? Á, inkább millen helyesírás. Egy magyar szabvány (MSZ) szerint készült gyufacímke tervezőjének is illene (millene?) tudnia, hogy a millenneüm voltaképpen millennium.

(Beküldte S. G. budapesti olvasónk)

Ez valóban varázsszer. Íme, nemcsak pihenteti az elgyötört jobb lábat, hanem még bal lábbá is változtatja! De mit kezd az ember annyi bal lábbal?

(Beküldte: Erdélyi Ilona)

Kedves, nem? Csak egyet kéne tisztázni: ki sétáltat kicsodát?

(Győrben fényképezte Szentgyörgyvári Tamás siklósi olvasónk)

Az állatvédő

A Klauzál tér sarkán csoportosulásra lettem figyelmes. Az embergyűrű közepén felfedeztem rég nem látott barátomat, a páratlan Haj Cézárt. Éppen beszédet mondott. Nem is ez lepett meg, ez Cézártól egészen mindennapos dolog, hanem a szövege. Ezt mondta ugyanis:

— Eljött az ideje, hogy konkrét gyakorlati lépéseket tegyen bizottságunk. Én, mint elnök, bátran ígérhetem, hogy a legrövidebb idő alatt eredmény felmutatása kerül folyamatba. Már elkezdtük a fővárosi verébirtási tervezet kidolgozásának előkészületeit. Jelszavunk: le a verebekkel, éljenek a tiszta kalapok! Másik nagy tervünk a kutyatartás szigorú megrendszabályozása. Első lépésként el akarjuk érni, hogy a fővárosban ezer főre maximálisan 0,95 kutya essen. Tervünk második fokozataként csökkenteni fogjuk ezt a százalékot ötven százalékkal. Az engedélyezett kutyákat kizárólag a lakásban lehet sétáltatni. Bizottságunk ötéves munkatervében szerepel a főváros teljes galambtalanítása, valamint a „nagybudapesti macskamentesítési program", melynek során megszűnik a lakosságot nyugtalanító settenkedés, nyávogás és dorombolás. Ezzel is harcolunk a városi zajártalom ellen.

Cézár nagyszerű szónok volt világéletében, gyújtó hatású szavait taps követte. A verebek és a galambok, mintha értették volna, riadtan röpködtek a tér felett.

Némán álltam, nem akartam hinni a fülemnek. Alig vártam, hogy a csoport szétoszoljék, s Cézár magára maradjon. Soká tartott a dolog, mert barátom aláírásokat gyűjtött egy rózsaszín cédulára. Besorakoztam az aláírók közé, utolsónak.

A cédulán ez állt: „A főváros CSAK az embereké."

— Cézár — mondtam fájdalmas hangon. — Én nem akarom el...

— Pssszt — Cézár körülnézett, s mikor látta, hogy már senki nincs a közelben, halványan elmosolyodott. — Tudom, mit akarsz mondani. Tényleg megalakítottam a bizottságot. Ismerhetsz: imádom a kutyákat, rajongok a verebekért, szeretem a galambokat, a macskákat egyenesen tisztelem. Addig vagyok nyugodt a kedvenceim felől, amíg én vezetem az irtóhadjáratot. Egy ilyen bizottság csudára megnyugtatja az állatellenesek kedélyeit. Tervezünk, gyűlésezünk, akár a nagyok. Ha úgy tetszik, az idők végezetéig... A jámbor két- és négylábúakat addig legalább nem bántja senki...

Leborultam Cézár nagysága előtt. Ő, arcán a megszokott fáradt mosollyal, kezembe nyomott egy papírzacskót.

— Madáreledel — mondta —, kérlek, szórd szét, én nem tehetem, félek, hogy valaki meglát.

Én szórni kezdtem ő pedig megállt mellettem, és üvöltve szidott, amiért „zabáltatom a szemtelenjeit".

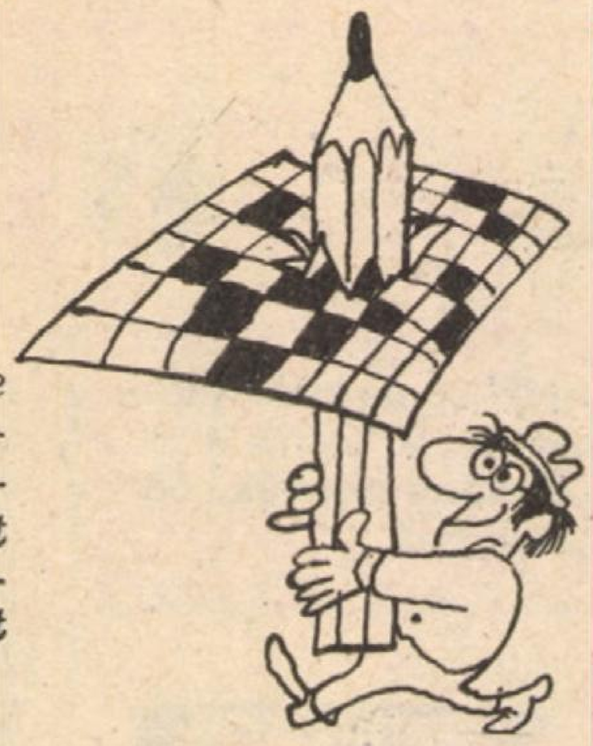
Nagy ember.

Flórián Zsuzsa

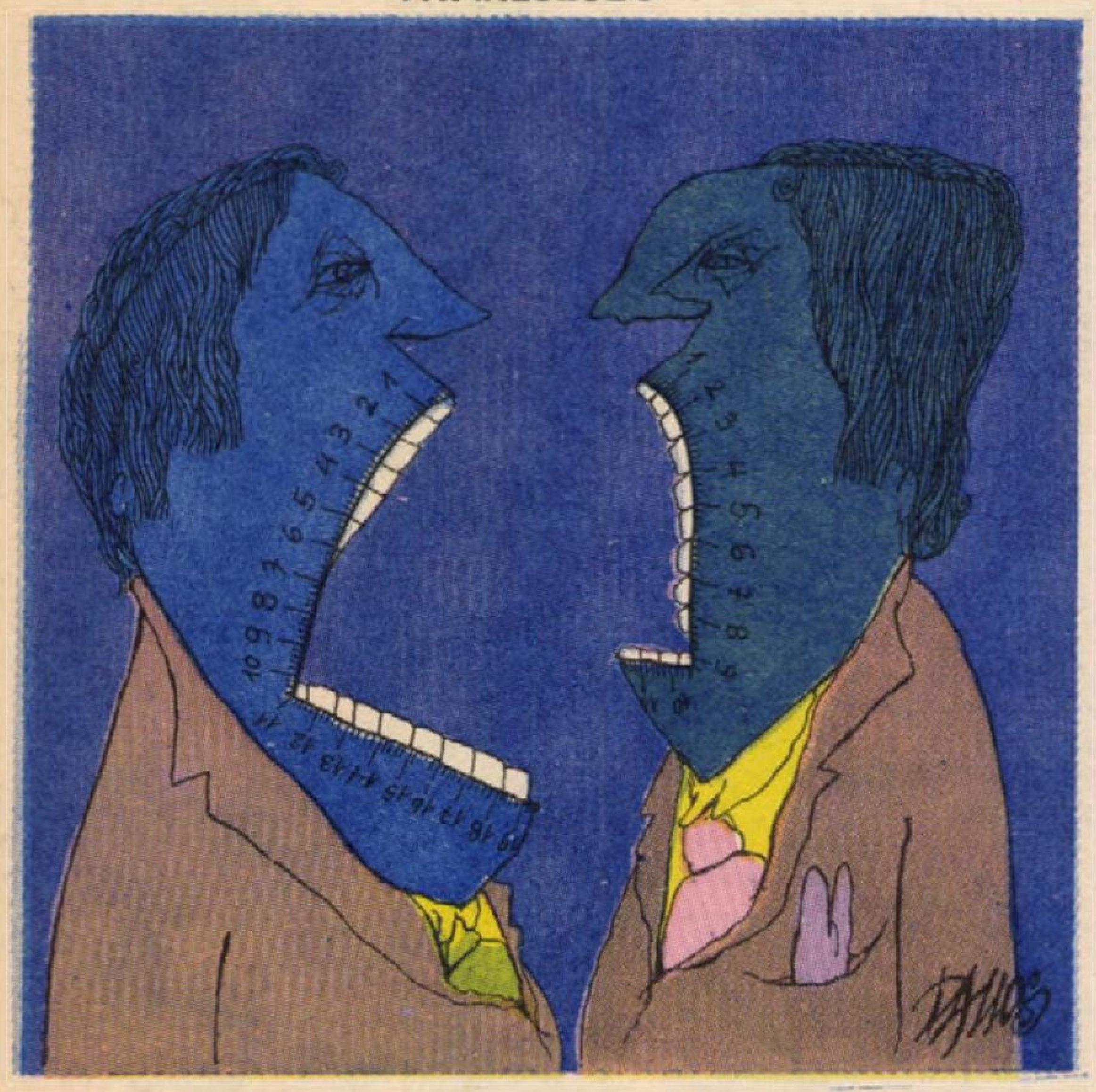
Ludas Matyi

ÜZENI

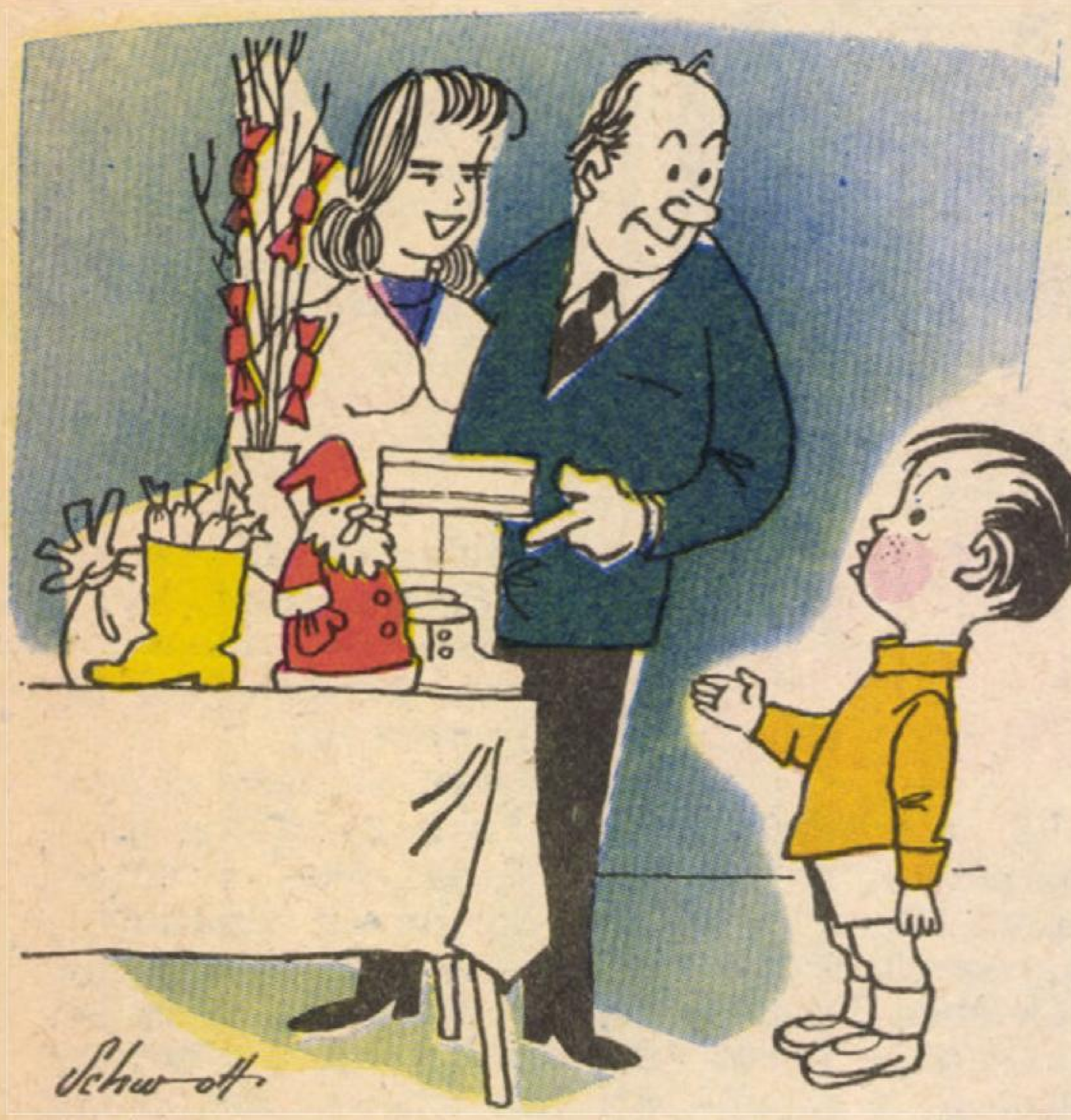
Többek érdeklődésére közöljük, hogy a Ludas-évkönyv keresztrejtvényének megfejtéseként elegendő csak a vízszintes sorok megfejtését beküldeni.

VITAKÉSZSÉG

ELÉGEDETLEN GYEREK

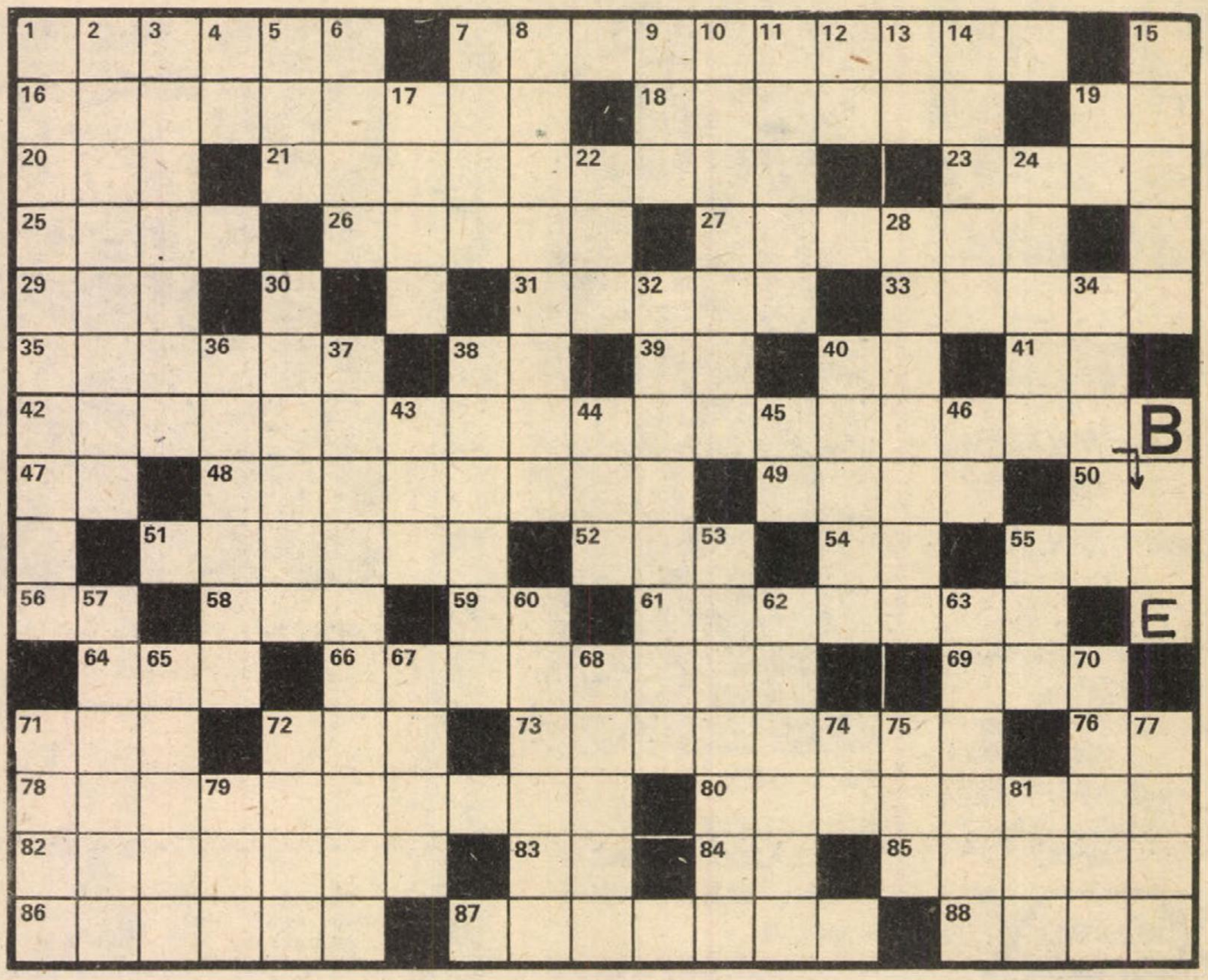
– Látod ezt a sok ajándékot? Mind a Mikulás hozta neked!
– És tőletek már megint nem kaptam semmit?

ZAJÁRTALOM

A BIZONYÍTÉK

„Vádlott! Ha azért lopta el a revolvert, hogy öngyilkosságot kövessen el vele, akkor miért adta el?" — kérdezte a bíró. De a vádlott higgadtan felelt: vízszintes 42. Megfejtésként csak ezt a sort kell beküldeni, kizárólag levelezőlapon, legkésőbb december 11-ig erre a címre: Ludas Matyi, Budapest 8. Pf. 53. A megfejtők közt háromszor száz forintot sorsolunk ki.

VÍZSZINTES

1. Kancatejből készült üdítő ital
7. Úgy is mondhatnók: több is veszett Mohácsnál!
16. A villamosenergia előállításának legmodernebb formája
18. Ami már ükapáink idején se volt új
19. Német igen
20. Mitológiai pásztoristen
21. A francia munkáslányok tréfás elnevezése
23. Hajlítható fémhuzal
25. Háziállat fekvőhelye
26. Kefe is készülhet belőle
27. Férfinév, kétszer egymás után
29. Énekelnivaló
31. Idegen női név
33. Nincs rajta kiemelkedés
35. Török eredetű, háttámla nélküli ülőbútor
38. Latin kötőszó
39. ... gerli
40. Folyékony dolog
41. Német kettős mássalhangzó
47. Kerti munkát végez
48. Üresség, kietlenség
49. Nagyon savanyú
50. Azonos magánhangzók
51. Az ilyen fiú kapós a lányoknál
52. Mint a vízszintes 29.
54. Az akta közepe
55. ... könig (Goethe verse)
56. Y. K.
58. ... devú
59. Készpénzt jelent
61. Kalandos életű angol hajós, Erzsébet királynő kegyence
64. Az „enni" ige régies múltideje
66. Nagy japán város
69. A munka egysége
71. A pók is teszi
72. I. E. M.
73. Hírhedt kalandor, Juszupov herceg gyilkolta meg
76. Két betű az ábécé végéről
78. Pest egyik kerületének neve
80. Többnyire cirkuszi produkció
82. Ez a szó árverésen gyakran elhangzik
83. Sporteszköz
84. Gólnélküli döntetlen
85. Lakás céljára szolgáló nyomorúságos építmény
86. Kimegy a mosásban
87. Nem főétkezés
88. Ilyen bútor is van

FÜGGŐLEGES

1. Nem valami finom szívnivaló
2. Gusztustalan, megvetésre méltó
3. Színész beszéde önmagához vagy a közönséghez
4. Mutatószó
5. Tagadószó
6. Ugyanaz, mint: muris
7. Mohamedán uralkodói cím
8. Törvénysértésért járt
9. Csomóz
10. Az egekig magasztal
11. Holland város
12. Az első emberpár monogramja
13. N. G.
14. Vörös-tengeri kikötőváros Szaúd-Arábiában
15. A nagykörúton megy végig
17. Férfinév
19. Iskolai osztályzat
22. Angolna — angolul
24. Olajat termő növény
28. „Tűzben hamvasztja el"
30. Bazalthegy a Balaton mellett
32. Szerény összeg nagyapáink idejében (két szó)
34. Sárgaszínű ásvány
36. Indiai tagállam
37. Az állatok egy része
38. Ezzel a címmel játszott egy vígjátékot a Pesti Színház (egyébként: csel, névelővel)
40. Meg kell tanulni
43. Ingoványos terület
44. Vízinövény
45. ... lence
46. A fordítottja kettős mássalhangzó
53. Színes papírlámpás
55. E. H. R.
57. Orvos a betegét
60. Kihalt balti népcsoport
62. Egykori osztrák táborszernagy, nevét néhány évvel ezelőtt még egy pesti utca viselte
63. A régi rómaiak vallásában jóságos szellem
65. Szín
67. Gyakori férfinév az 1001 éjszakában
68. Kábítószer
70. Az olyan termék, amely ipari nagyüzemben készült
71. Lépés — angolul
72. Lámpa és lelkesedés van ilyen
74. Állóvíz
75. ... onál
77. Folyó Romániában
79. Úgy is mondhatjuk: értelem
81. Azonos mássalhangzók

„A VILÁGSZÁM"

című keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

„A tigrisek ugyanazok, de a bárányt naponta újítani kell."

A 100 forintos díjak nyertesei:

Cser Jolán, Szekszárd, Szőlőhegy 34.

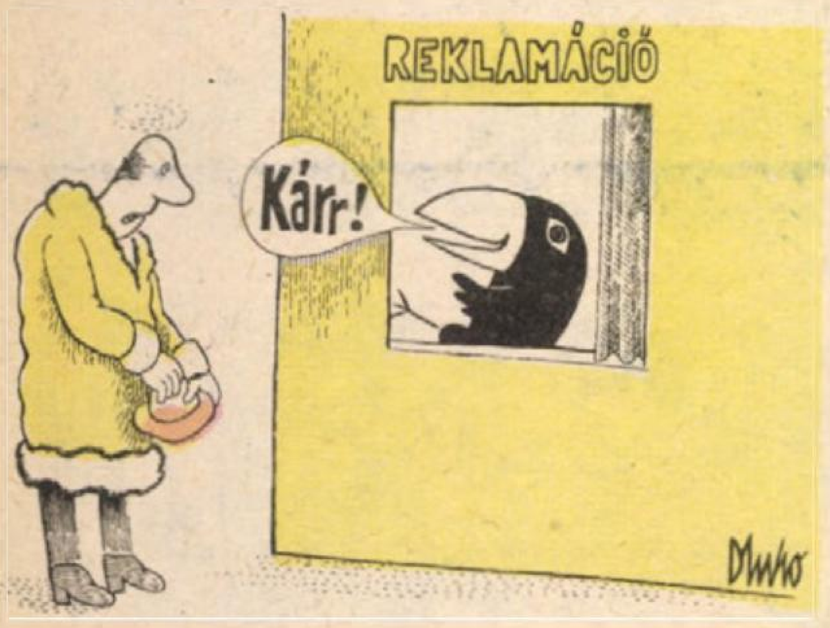
Szabó Zsuzsa, Bp. XV., Damjanich u. 61.

Somogyi József, Bp. XIV., Lumumba u. 65.

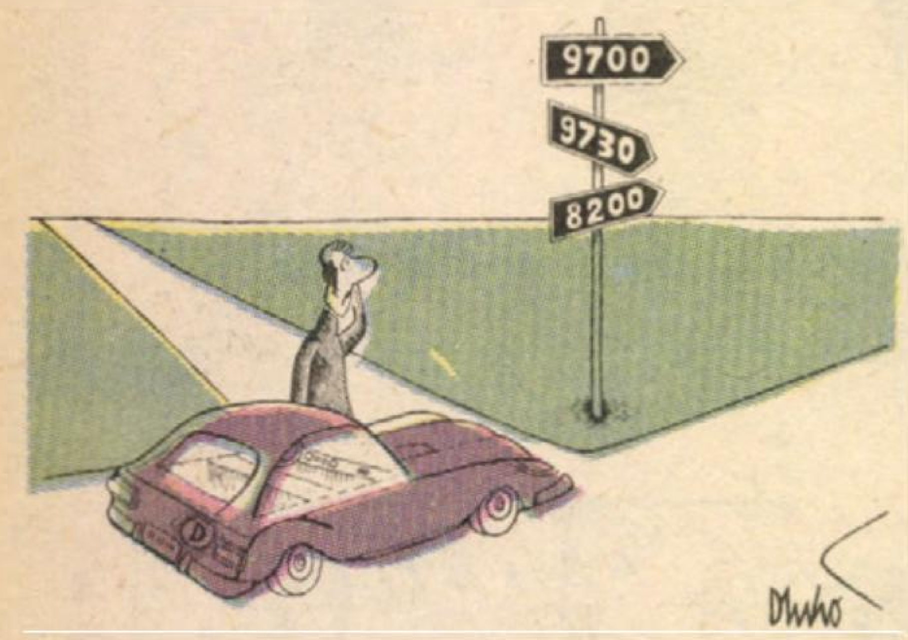
A nyereményeket postán küldjük el.

```
darumadár atigris
elado esernyő éle
afganisztán  akik
bay dák evakuál u
áron  eusebio ing
rogers dzsem k éy
ámokfutó zl nosza
ne i fe kilencven
yolland i ad séma
t dáridozo elad z
ne tm ypszilon so
ali ad  e fénylik
pénzdarab in
o dear jelky
neun akali
tölgyfa  fül
aujitanikell
```

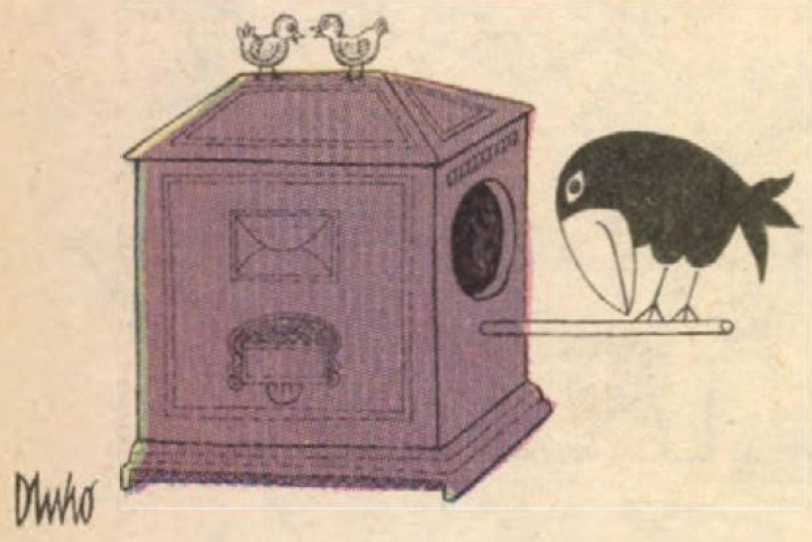
3 rajz az irányítószámokról

– Sajnos, nem kaptam meg a levelem...

– Ejnye, öregem, tavaly itt még kiismertem magam...

– A reklámon annyi pénzt keresett, hogy vehetett magának egy öröklakást...

ÜGYES

Az International Herald Tribune érdekes és mélyen emberi történetet közöl.

A brooklyni bankba nyílt arcú, köpcös emberke rontott be.

— Halló, mester — kiáltott a pénztárosra — gyorsan, gyorsan, ég a kocsija!

A pénztáros lélekszakadva rohant a tér túlsó sarkán parkírozó kocsijához, de csak egy marék száraz levelet talált a kocsi közelében füstölögve. Egyetlen mozdulattal eltaposta a tüzet, aztán visszaballagott a bankba, hogy mindenesetre köszönetet mondjon a nyílt arcúnak.

De a nyílt arcú már nem volt a pénztárban.

Meg a 27 000 dollár sem, amit a pénztáros az íróasztalán hagyott.

Ludas Matyi

SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Tabi László — Szerkesztő: Földes György — Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat — Felelős kiadó: Csollány Ferenc — Szerkesztőség: Budapest VIII., Gyulai Pál utca 14. — Telefon: 335-718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Telefon: 343-100, •142-220. — Árusítja a Magyar Posta — Készült a Zrínyi Nyomdában. 72.2337 2-49 — Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 78. — Ofszet rotációs eljárással, Ultraset 72-es gépen. — Felelős vezető: Bolgár Imre vezérigazgató

INDEX: 25.504

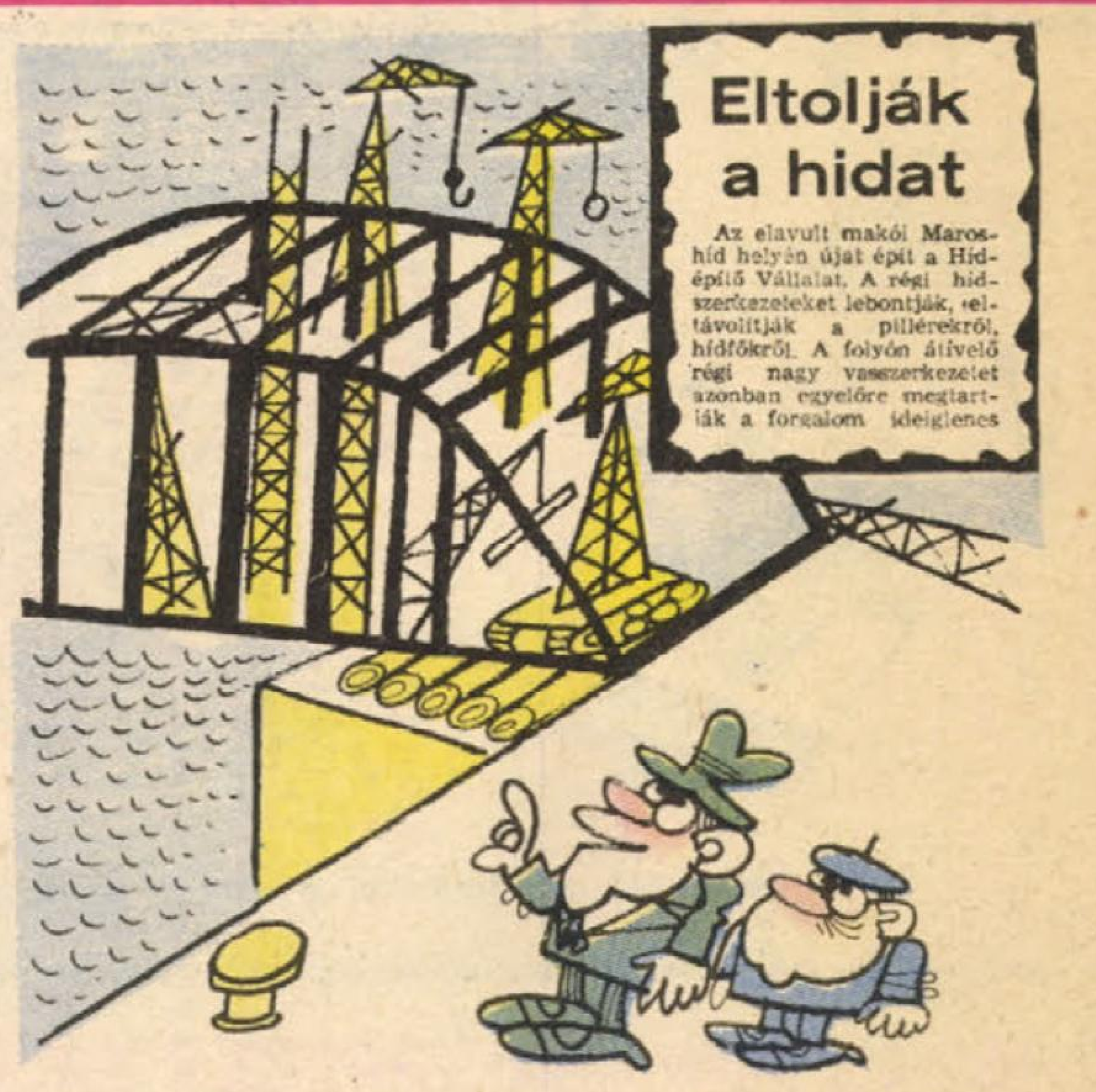
A Ludas Matyi levélcíme: Budapest, 8. Pf. 53.

A HÉT HÍREIBŐL

Fülöp György rajzai

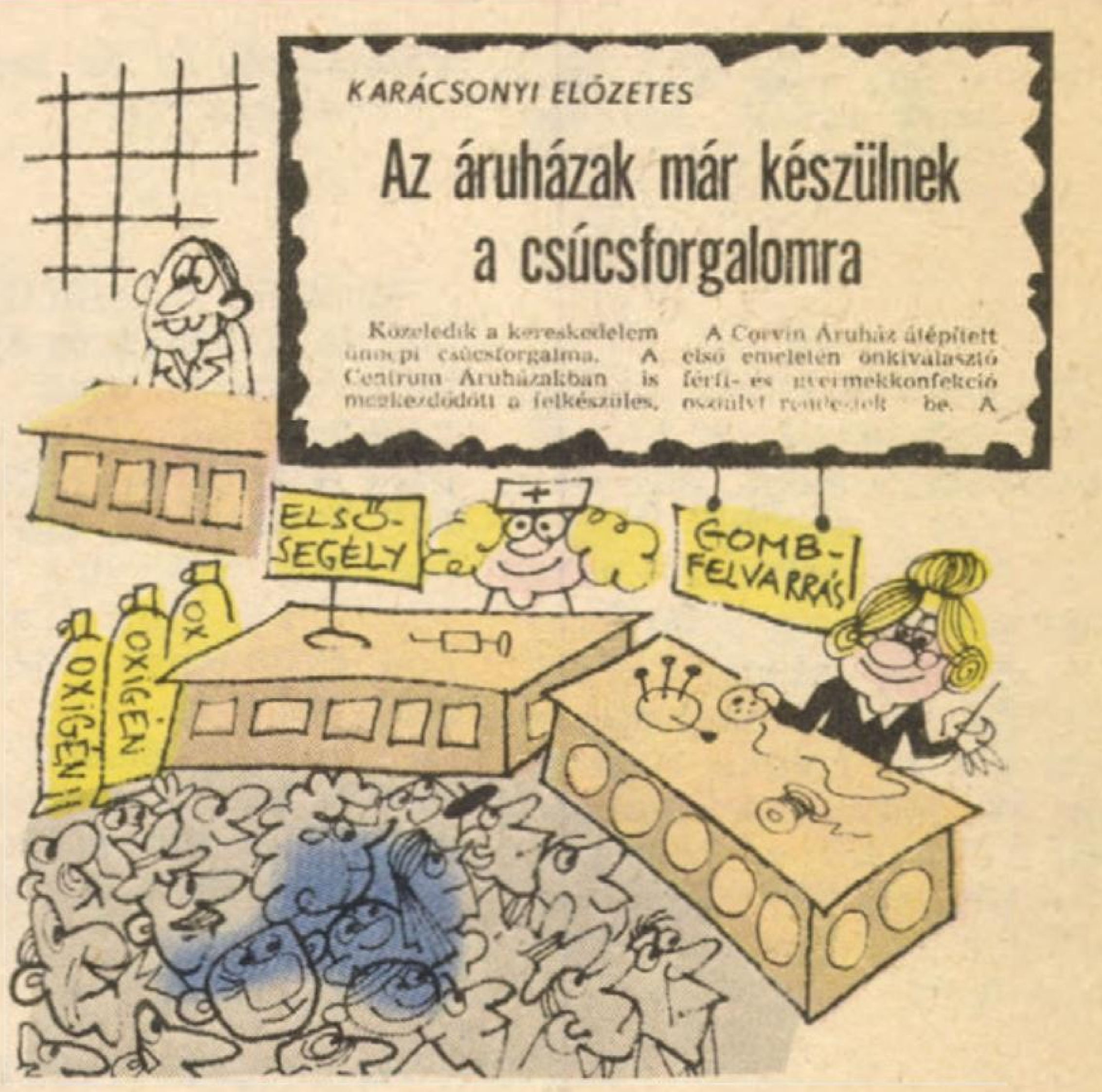
– Legalább az irányítószámát árulja el!

– Nekünk ez semmiség. Toltunk mi már el tízemeletes toronyházat is!

– Mondtam, hogy ne hencegjen az agancsaival, de neki aranyérem kellett!

Különösen gondos felkészülés.

LELKIISMERET

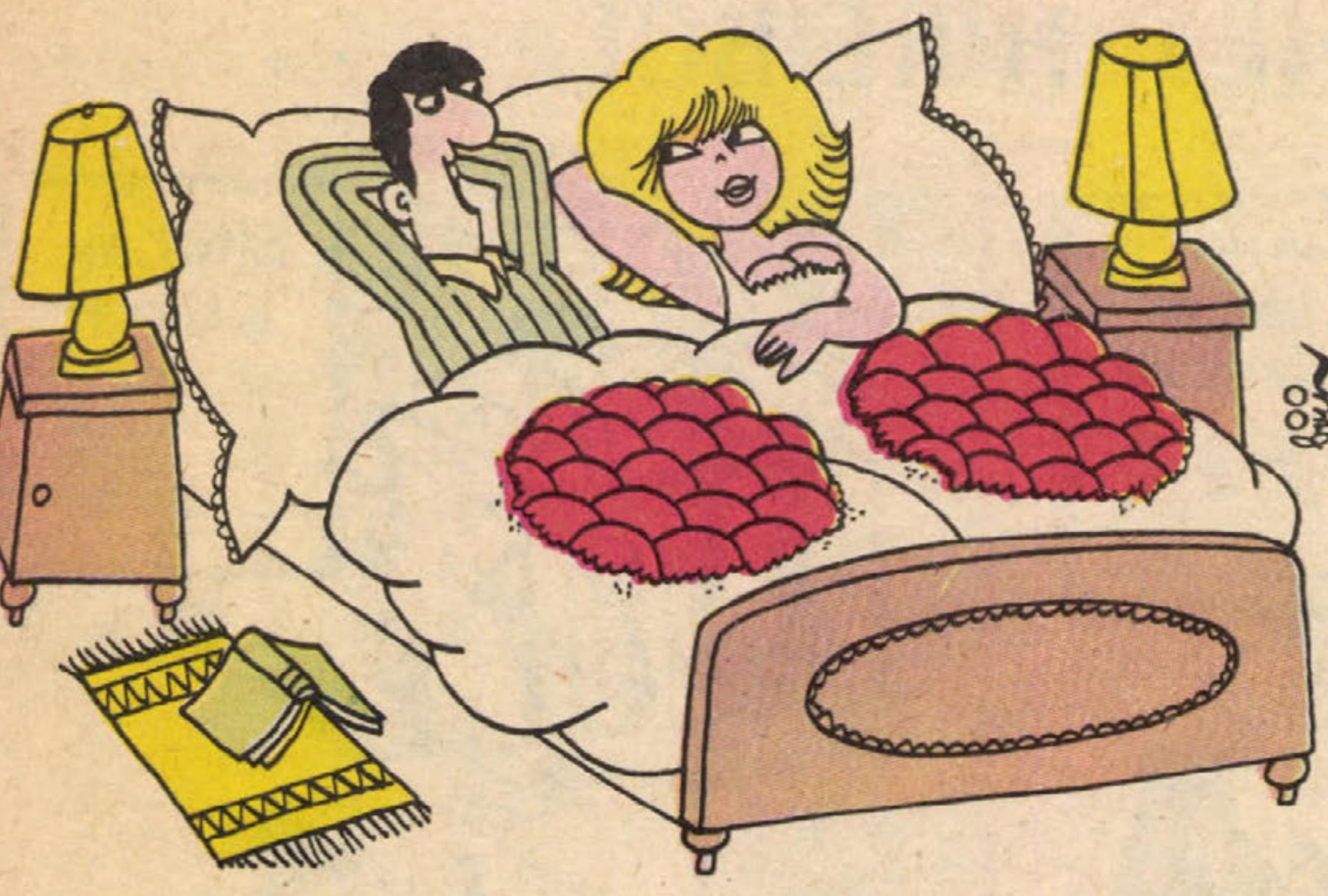
– Ne igyál többet, Lajos!

BOSSZÚSÁG

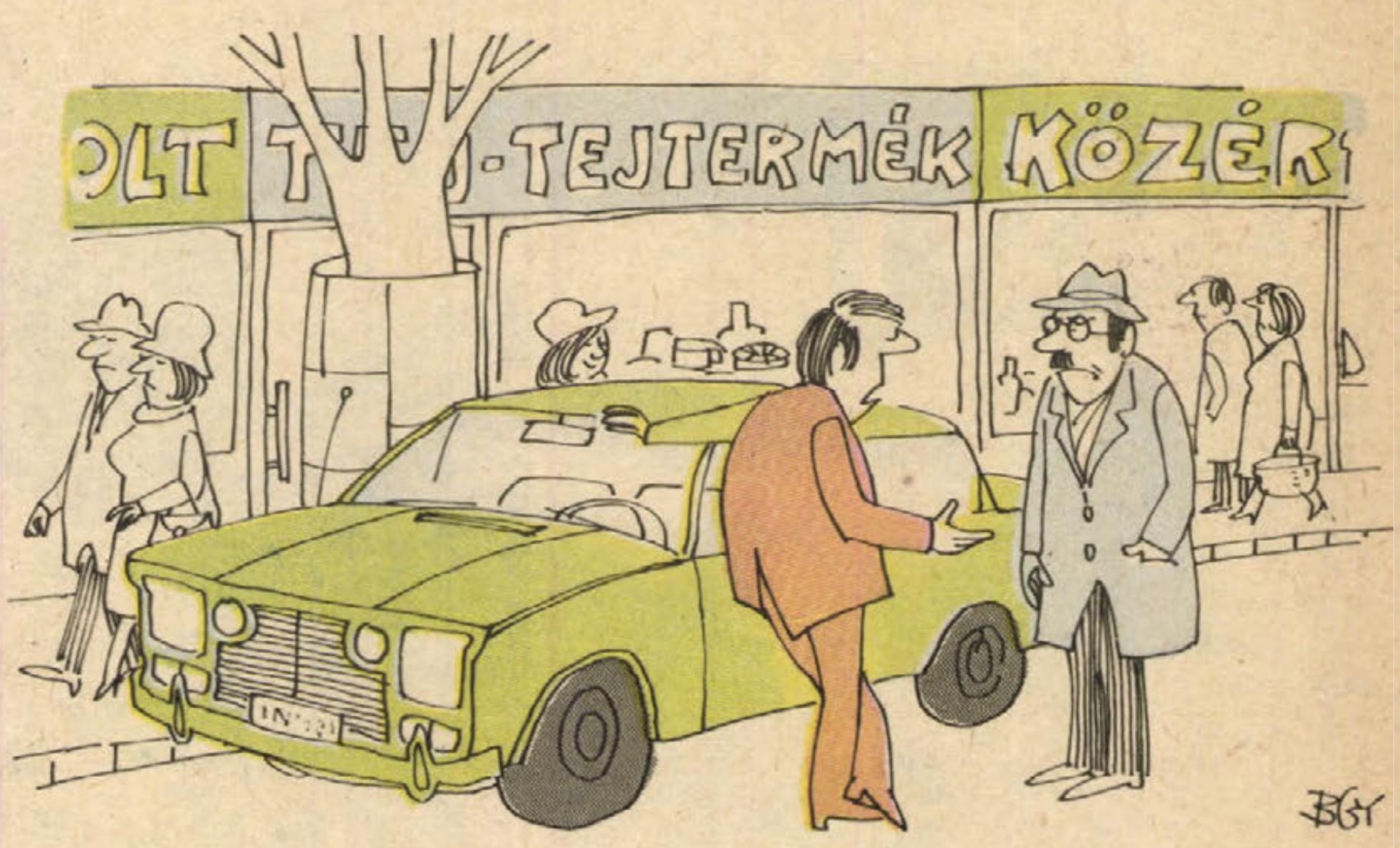
– A fene egye meg, egyszer van meleg a lakásban, akkor is menekülni kell.

BOLDOG HÁZASPÁR

– Már csak hármat kell aludni a válóperünkig.

IRIGYSÉG

– Könnyű neked, a buszbérlet ára ugyanannyi maradt...!

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

A pohárközi beszélgetés során elhangzik a kopott bölcsesség, hogy az ital megoldja a nyelvet. Safranek bácsi azonban nem hagyja annyiban a tételt.

— Ebben nincs semmi különös. De azt magyarázza meg nekem valaki, hogyan van az, hogy ha a kricsmiben én iszok meg harmadfél lityit, ez az ital otthon mégis a feleségem nyelvét oldja meg.

*

Detektívek hatolnak be egy titkos kártyaklubba, ahol egyúttal tömény italozás is folyik.

— Önök ellen tiltott szerencsejáték miatt eljárás fog indulni! — jelenti ki a felügyelő.

Krepelkának már keresztben áll a szeme, épp azért dühösen felhorkan:

— Miii! Ötezer forintot vesztettem, s ez magának szerencsejáték!?

*

Micsinai, az idült alkoholista, zűrzavaros éjszakai bolyongások után végre hazabotorkál. Már az is nagy vívmánya, hogy sikerül ruhástól az ágyba zuhannia. Két óra múlva azonban felriad s a sötétben csüggedten körültapogatja magát:

— Az árgyélusát, de rémes is lesz most feltápászkodni. De hát hiába, egyszer csak haza kell menni!

*

Az öregedő rakodómunkás felháborodva lép ki a körzeti rendelő ajtaján. Régi komájába ütközik.

— Föl fogom jelenteni ezt a doktort!

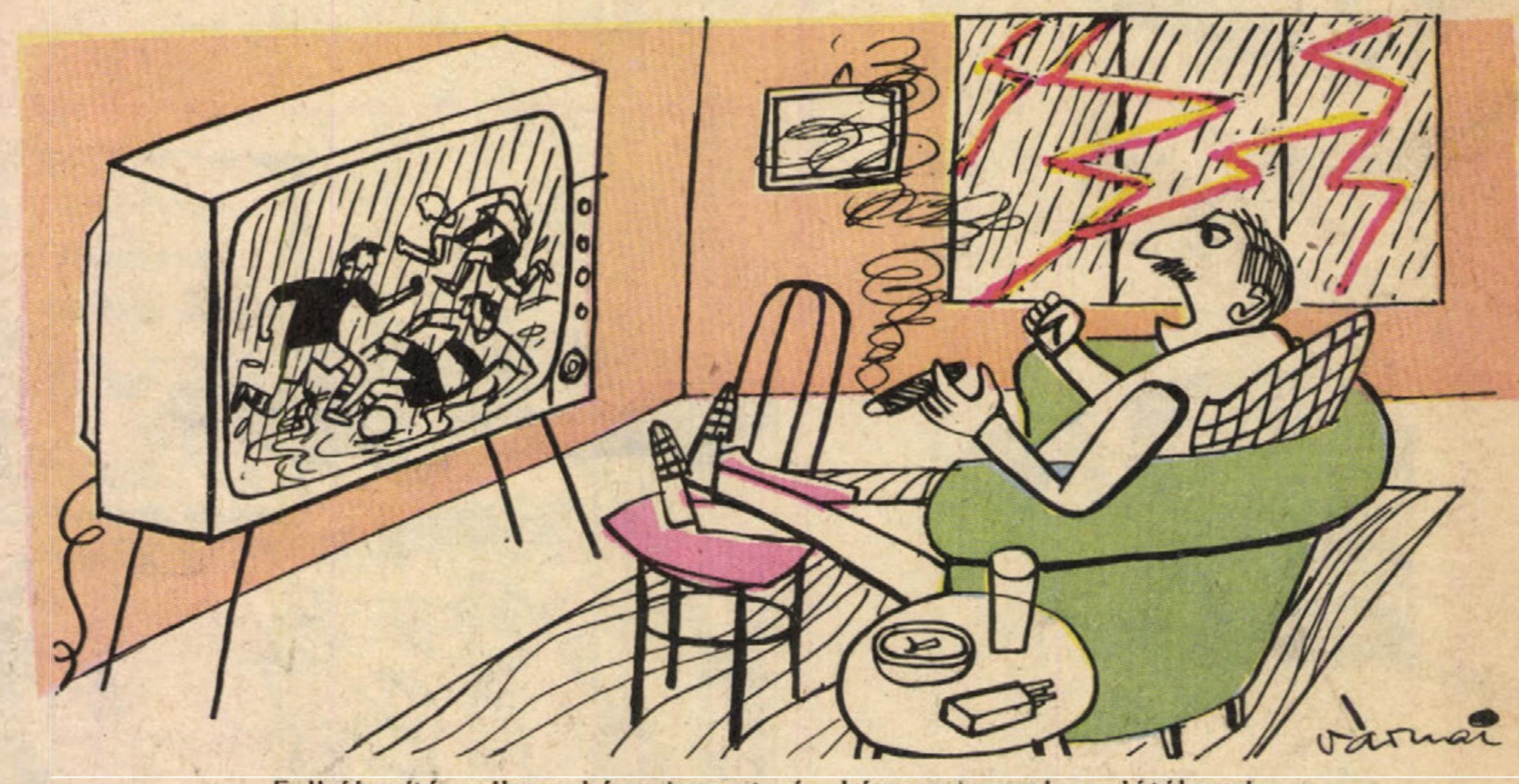
— Miért? Mit csinált veled?

— Aszonta, ha tovább iszok, hamarosan elpatkolok.

— És milyen címen jelented fel ezért?

— Életveszélyes fenyegetés!

A FOTELBAN

– Felháborító, milyen kényelmesek és kényesek ezek a játékosok...

VÍZIÓ A SÍNEKEN

Mi ez a tömeg? Utcabál van?
Filmcsillag áll az emberárban?
Vagy marslakó jön csészealjon
s most itt várják, az utcasarkon?
Csalódik minden csoda-váró,
hisz ez csak villamos megálló,
ahol a kedvelt sárga járgány
megáll, mint őr az éji vártán.
Megállna most is – hogyha jönne
a sínek csilingelő gyöngye,
de nem jön. Hát a tömeg mit vár?
Süket és néma lent a sínpár.
Az utas topog ázva-fázva,
eső veri és szél cibálja,
szívja a nedves cigarettát
s képzelődik és rémeket lát:
a sínek közt egy ember baktat
napkelet felől napnyugatnak,
nyakában tábla, rajta VN:
villamos nélkül – jelzi szépen.
Az utas ámul: mi ez? Fantom?
És fölkiált az utcasarkon,
mint aki túlélt nagy csodákat:
Jé! Villamos nélküli járat!

Székely Dezső

nagy emberek kis történetei — BOLYAI JÁNOS — nagy emberek kis történetei

